

LR GENERALINIO KONSULATO ČIKAGOJE VEIKLOS 90-MEČIO JUBILIEJUS LIETUVOS RESPUBLIKOS MINISTRO PIRMININKO ALGIRDO BUTKEVIČIAUS SVEIKINIMO ŽODIS LR GENERALINIO KONSULATO ČIKAGOJE ĮSTEIGIMO 90-ŲJŲ METINIŲ PROGA

Lietuvos Respublikos Premjeras Algirdas Butkevičius Pasaulio lietuvių centre Lemonte, IL.

Jūsų Ekscelencijos, mieli Amerikos lietuvių bendruomenės nariai, brangūs susirinkusieji, man nepaprastai malonu šiandien būti čia, Pasaulio lietuvių centre, ir kartu su Jumis

švęsti Lietuvos Respublikos generalinio konsulato Čikagoje įsteigimo 90-ąsias metines. 90 nepertraukiamo Lietuvos diplomatinio atstovavimo Čikagos mieste metų – tai ypatingas ir svarbus

momentas. Tai mūsų laisvės ir stiprybės simbolis.

Man didelė garbė minėti šį istorinį įvykį kartu su Jumis atidarant šią parodą, iliustruojančią Lietuvos diplomatijos ir kultūros praeitį ir ateitį Čikagos mieste.

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje veikia nuo 1924 metų – beveik nuo pačių mūsų šalies valstybingumo ištakų. Jis atliko nepaprastai svarbų vaidmenį sudėtingiausiais mūsų valstybei laikotarpiais. Lietuvai atstovaujantys diplomatai čia dirbo ir aktyviai veikė per visą sovietų okupaciją, kitais mūsų šalies sunkiais periodais. Čia visuomet buvo lietuvių lopšys ir, nepaisydamas visų audrų ir istorijos vingių, konsulas sėkmingai dirba ir šiandien.

Esame nepaprastai dėkingi

už puoselėjamus glaudžius santykius tarp JAV ir Lietuvos diplomatinėje, politinėje, kultūros ir ekonomikos srityse.

Žinoma, aktyvi konsulato veikla neįsivaizduojama ir be vietinių žmonių. Čikaga nepaprastai svarbus miestas Lietuvai – čia turime gausią ir stiprią bendruomenę, daug iškilių žmonių, kurie padėjo ir iki šiol padeda mūsų šaliai. Jūs esate puikus susitelkimo ir lietuvių išlaidų pavyzdys kitiems.

Nepaprastai džiaugiamės Jūsų veikla ir pasiekimais čia, Jungtinėse Amerikos Valstijose, bet kartu kviečiame grįžti į Lietuvą – esate labai laukiami. Jūsų žinios ir įgyta patirtis nepaprastai svarbios mūsų šaliai. Kviečiame jas pritaikyti ir kurti sėkmingą ateitį Lietuvai.

Brangūs susirinkusieji, tvirtai tikiu, kad būdami čia Jūs galite daug ką nuveikti

savo tėvynės labui – kiekvienas galite prisidėti prie Lietuvos vardo, istorijos ir kultūros garsinimo. Tam neabejotinai padeda generalinis konsulas ir jame dirbantys atsidavę diplomatai.

Mes Lietuvoje stebėjome ir nepaprastai džiaugėmės, kaip gražiai Jūs visi paminėjote Baltijos kelio 25-ąsias metines. Nuoširdžiai kviečiu Jus kitamet kovo 11-ąją atšvęsti nepriklausomos Lietuvos 25-ąjį gimtadienį ir drauge ruoštis valstybės 100-mečio renginiams. Mūsų tautos vienybėje yra Lietuvos valstybės stiprybė.

Dar kartą sveikinu ir linkiu sėkmės Lietuvos Respublikos generalinio konsulato veikloje, toliau puoselėjant glaudžius diplomatinis santykius tarp Lietuvos ir Jungtinių Amerikos Valstijų!

PASaulio LIETUVIŲ CENTRE – SUSITIKIMAS SU MINISTRU PIRMININKU IR UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRU

Šių metų spalio 12 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, vyko LR Generalinio konsulato Čikagoje 90-tojo ne-nutrūkstamos veiklos jubilėjaus iškilmės, kuriose dalyvavo JAV su darbo vizitu besilau-

radijas” Algis Zaparackas ir „Dirvos” redaktorius Gediminas Markevičius.

Spaudos konferenciją pradėjo Ramunė Lapas, klausdama LR Premjero Algirdo Butkevičiaus, ar sėkmingas

tro” su Pitsburgo universiteto Medicinos centru.

Po Rusijos ekonominių sankcijų įvedimo Lietuva ieško naujų rinkų. 25 proc. Lietuvos maisto produktų eksporto sudarė eksportas į Rusiją. Lietuvos maisto perdirbimo įmonės tikrino du kartus JAV auditoriai ir jų teigiamas pranešimas leis eksportuoti į JAV Lietuvos maisto ir mėsos gaminius. Darbo susitikimų metu paliesti ir Lietuvos energetinės nepriklausomybės klausimai. Premjeras kalbėjo ir apie Suskystintų dujų terminalo statybą. Lankantis JAV buvo keliamas klausimas, kokios galimybės yra įsigyti suskystintas dujas iš JAV. Šiuo metu (Nukelta į 6 psl.)

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė ordinu „Už nuopelnus Lietuvai” Riterio kryžiumi apdovanojo LR Garbės konsulą Kolorado valstijoje John Vytautą Prunskį. Apdovanojimą įteikė Lietuvos Respublikos Premjeras Algirdas Butkevičius.

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius apdovanoja Vaclovą Kleizą (LR Garbės generalinis konsulas nuo 1985 m. gruodžio 3 d. iki 1998 m. sausio 31 d.) „Lietuvos diplomatijos žvaigžde” už ilgametį ir vaisingą atstovavimą Lietuvai.

kantis Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius, užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius bei kultūros ministras Šarūnas Birutis.

Sukakties minėjimo programa prasidėjo spaudos konferencija užsienio lietuvių žiniasklaidos atstovams. Joje dalyvavo „Draugo” redaktorė Ramunė Lapas, „Draugas news” redaktorė Vida Kuprys, „Amerikos lietuvis” žurnalistė, „Lietuviškų melodijų

šis jo vadovaujamos delegacijos vizitas Lietuvai. Premjeras pasidžiaugė, kad rezultatai pasiekti geri. Po Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės atkūrimo antrą kartą buvo tiek galimybių susitikti su JAV aukštais valdininkais darbo klausimais. Premjeras turėjo susitikimą su viceprezidentu Joe Biden, su trim sekretoriais, su atstovu prekybai, su NASA pasirašyta sutartis, Pitsburge pasirašyta sutartis dėl „Vėžio cen-

„Lietuvos diplomatijos žvaigžde” už lietuvių puoselėjimą ir lietuvių kultūros propagavimą Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius apdovanojo Lietuvių fondą.

Gedimino Markevičiaus nuotraukos

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Artėjant valstybės atkūrimo 100-mečiui, sostinėje rengiamasi statyti paminklą **tautos patriarchui dr. Jonui Basanavičiui**. Svarstoma, kad geriausias variantas - žinomo skulptoriaus Rapolo Jakimavičiaus 1930 metais sukurtas biustas, rašo „Lietuvos žinios“. Mūsų šalies sostinėje iki šiol nėra paminklo vienam iškiliausių Lietuvos veikėjų. Siekiama ištaisyti šią istorinę klaidą ir iki 2018 metų, kai minėsime valstybės atkūrimo šimtmetį, įamžinti J. Basanavičiaus atminimą skulptūra Vilniaus centre - priešais Nacionalinės filharmonijos pastatą ar Signatarų namus.

Pagramančio regioniniame parke atkurta partizanų žeminė, kurioje buvo įsikūrus Kęstučio apygardos Butigeidžio rinktinės būrys. Tai – pirmoji Šilalės rajone atidengta partizanų slėptuvė, pasakojanti apie kovą už šalies nepriklausomybę.

Lietuvos kariuomenės Juozo Vitkaus inžinerijos bataliono kariai išminuotojai Sendvario seniūnijoje, Klaipėdos rajone, rado rekordinį kiekį – apie 2 tūkst. – artilerijos sviedinių. Apie šaudmenis, buvusius 2 metrų gylyje, pranešė komunikacijas vedantys darbininkai. Surastus sprogmenis planuojama naikinti brigados generolo Povilo Plechavičiaus poligone, esančiame šalia Klaipėdos. Pasak operacijos vietoje dirbančio išminuotojo vyresniojo seržanto Laimono Jočeno, rasti „Oerlikon“ sistemos mažo kalibro 22 milimetrų artileriniai šaudmenys, naudoti nacių priešlėktuvinės gynybos padalinių Antrojo pasaulinio karo pabaigoje, apie 1944 metais. Kiekviename sprogmenyje yra po 17 gramų padidinto galin-gumo sprogstamos medžiagos.

Aplinkos ministerija parengė Administracinių teisės pažeidimų kodekso pataisas. Jomis siūloma apriboti nemo-kių pažeidėjų galimybes išvengti paskirtos baudos atlygi-nimo ir numatyti galimybę tokiais atvejais **pakeisti baudą nemokamais viešaisiais darbais be pažeidėjo sutikimo**, rašoma pranešime spaudai. Pastarųjų metų statistika rodo, kad administracinėn atsakomybėn patrauktų asmenų, kurie negali sumokėti baudos ir neturi turto, į kurį galima nukreipti išieškojimą, ir kuriems nebuvo paskirti nemokami viešieji darbai dėl pažeidėjo nesutikimo, daugėja. Nuo 2012 m. iki šių metų pirmojo pusmečio skirtos baudos, kurioms negalimas išieškojimas, sudaro per 70 tūkst. Lt.

Lietuva yra pirmoji iš NATO valstybių, kuri sugebėjo pati susikurti greitojo reagavimo pajėgas. Taip interviu LRT radijui teigė Prezidentė Dalia Grybauskaitė. Pasak jos, jau lapkričio 1 d. šios pajėgos bus visiškai parengtos ir pasiruošusios nuo dviejų valandų iki paros reaguoti į bet kokią incidentą prie Lietuvos sienos arba šalies viduje.

Spalio 17 d. vakarą Kaune surengtas mitingas prieš NATO. Nors organizatoriai gavo leidimą mitingui iki 500 žmonių, tačiau į protesto akciją susirinko vos dvi dešimtys aktyvistų. Tarp jų buvo matyti ir skandalingai pagarsėję asmenys, tokie kaip buvęs Kauno meras Vytautas Štusauskas, Visvaldas Mažonas ir kiti. Į mitingą kvietė organizatorius, žurnalistas, judėjimo „Vytis“ koordinatorius Giedrius Grabauskas.

Šiomis dienomis panevėžiečiai pašto dėžutėse aptiko ir ant kai kurių daugiabučių namų matė išklijuotus lapelius, kviečiančius sukilti prieš Europos Sąjungą, NATO ir „liberal-kapitalistinius iškrypėlius“. Tokių kvietimų neįprastas turinys ne vienam sukėlė abejonių dėl autoriaus psichinės sveikatos ir priminė iš istorijos pamokų žinomus didžiojo vado Lenino pirmyn vestų bolševikų laikus. Valstybės saugumo departa-mentas teigia perdavęs medžiagą tirti prokurorams ir policijai. Tačiau Seimo Nacionalinio saugumo ir gynimo komiteto pirmininkas Artūras Paulauskas mano, kad VSD turėtų imtis rimtesnių veiksmų, kad sustabdytų antivalstybinės ir valstybės saugumui grėsmę keliančios informacijos skleidimą.

Kauno Panemunės kapinėse spalio 15 d. palaidoti Lietuvos išeivijos Jungtinėse Amerikos Valstijose kultūros veikėjos, ilgamečio Lietuvos ministro pirmininko Juozo Tūbelio dukros Marijos Tūbelytės-Kuhlmann palaikai. Moteris, sulaukusi 90-ties metų amžiaus, mirė JAV šiomet gegužės 3 dieną. Laidojimo ceremonijoje dalyvavo vienintelis velionės sūnus Peteris Kuhlmann su žmona, kiti giminės, arti-mieji, draugai, Lietuvos prezidento Antano Smetonos šeimos nariai, Kauno miesto savivaldybės atstovai, Kauno dailės ir Rokiškio Juozo Tūbelio gimnazijų mokiniai bei mokytojai.

Buvusio prezidento Algirdo Brazausko našlė Kristina Brazauskienė neatmetė galimybės, kad netrukus apskritai paliks Lietuvą ir persikels gyventi į Floridą. Apie 65-erių vers-lininkės ir politikės planus rašo „Lietuvos žinios“. Ji neketina laukti, kol valdžia sumąstys, kaip įgyvendinti Konstitucinio Teismo (KT) verdiktą, atėmusį iš jos prezidento našlės pen-siją bei grasinantį rezidencijos praradimu.

ELTA, LRT

SUSITIKIME SU VAKARŲ VADOVAIS PUTINAS PAŽĖRĖ NAUJŲ PAŽADŲ

Rusijos prezidentas vėl pažadėjo, kad laikysis tarptautinių susitarimų su Vakarais ir Ukraina. *Reuters*

Rusijos prezidentas Vladi-miras Putinas spalio 17 d. pradėjo susitikimu su Ukrainos vadovu Petro Porošenka, dar kartą mėginant sumažinti įtam-pą dėl rusenančio konflikto rytų Ukrainoje.

Kelių Europos Sąjungos (ES) šalių bei institucijų va-dovai taip pat prisidėjo prie susitikimo, kuris prasidėjo per pusryčius Milano prefektūros pastate, bet jį temdo dideli ne-sutarimai su Maskva dėl praeitą mėnesį Kijevo ir prorusiškų sukilėlių sudarytos paliaubų ir taikos sutarties įgyvendinimo.

Vienas naujienų agentūros „Interfax“ korespondentas nurodė, kad šis susitikimas prasidėjo 8 val. vietos laiku ir kad jame taip pat dalyvavo Vokietijos kanclerė Angela Merkel, Prancūzijos prezi-dentas Fransois Hollande’as, Didžiosios Britanijos prem-jeras Davidas Cameronas, Italijos premjeras Matteo Renzi, Europos Komisijos pirmininkas Jose Manuelis Barroso, Europos Vadovų Tarybos pirmininkas Hermanas Van Rompuy bei naujoji ES diplomatijos vadovė Federica Mogherini.

Netrukus po Rusijos pre-zidento Vladimiro Putino ir Ukrainos vadovo Petro Porošenkos derybų pabaigos Italijos premjeras Matteo Renzi pareiškė „išties pozityviai“ vertinantis perspektyvas rasti

Ukrainos krizės sprendinį.

Rusijos prezidentas Vladi-miras Putinas sakė, kad jo su-sitikimas su Ukrainos vadovu Petro Porošenka ir Europos Sąjungos (ES) vadovais buvo „teigiamas“, tačiau be šių opti-mistiškų komentarų nebuvo jo-kių ženklų, kad būtų pasiektas reikšmingas proveržis Ukrainą krečiančiame konflikte.

V.Putinas ir P.Porošenka pa-spaudė vienas kitam rankas prieš derybas su Vokietijos kanclere Angela Merkel, Prancūzijos prezidentu Francois Hollande, Didžiosios Britanijos premjeru Davidu Cameronu ir Europos Komisijos pirmininku Jose Manuel Barroso.

Italijos premjeras Matteo Renzi, kuris pirmininkavo toms diskusijoms, nurodė, kad buvo pasiekta tam tikra pažanga, bet išliko dar „daug skirtumų“.

Rusija turi imtis veiksmų, jeigu nenori Ukrainos su-skaldymo, penktadienį 10-ojo Europos ir Azijos šalių vadovų susitikimo (ASEM) Milane užkulisiuose sakė Didžiosios Britanijos premjeras Davidas Cameronas, kuriuo remiasi „RIA Novosti“.

„Vladimiras Putinas la-bai aiškiai parodė, jog nenori išalusio konflikto, nenori su-skaldytos Ukrainos“, – aukšto lygio susitikime tarp Rusijos, Ukrainos ir Europos Sąjungos vadų sakė D. Cameronas.

Italijoje Milane baigė-

si keturių šalių vadinamo-jo Normandijos formato vadovų – Ukrainos Petro Porošenkos, Rusijos Vladimiro Putino, Prancūzijos Francois Hollande’o ir Vokietijos Angelos Merkel – susitikimas, kuris truko ilgiau kaip pusan-tros valandos.

Pasak P.Porošenkos, dery-bų dalyviai pažadėjo laikytis Minsko susitarimų.

„Pirmas sprendimas – šalys tvirtai lieka Minsko memoran-dumo laikymosi (požiūrio) ir koncentruoja pastangas visiems 12 Minsko memorandumo punktam įvykdyti“, – sakė Ukrainos prezidentas žurnalis-tams po derybų.

Antra, šalys sutiko, kad vietiniai rinkimai Ukrainos rytuose „turi remtis įstatymu, kurį aš pasirašiau“, nurodė P.Porošenka.

„Rinkimai turi vykti toje teritorijoje, kuri apibrėžta Minsko protokolu pagal rug-sėjo 19-osios būklę“, – pridūrė jis.

Per derybas Milane taip pat suderinti pagrindiniai naujos Ukrainai skiriamų dujų sutar-ties parametrai.

„Turime tam tikrą kuklią pažangą dujų klausimu, – sakė P.Porošenka. – Mes susitarė-me dėl pagrindinių kontrakto parametrų, dabar baigiamos derybos dėl lėšų šaltinių defici-tui padengti, kontrakto finansa-vimo“.

ELTA

RUSIJA KURS NAUJĄ NAIKINTUVŲ BAZĘ BALTARUSIJOJE

2016 metais Baltarusijoje turėtų būti įkurta dar viena Rusijos karinių oro pajėgų bazė. Joje ketinama dislokuoti naikintuvus Su-27, pareiškė Rusijos karinių oro pajėgų vadas generolas Viktoras Bondarevas, rašo Tvn24.pl.

Ši bazė turi būti įkurta 2016 metais. Apie šią idėją žurnalistas V. Bondarevas papasakojo lankydamasis karinės aviacijos objektuose

Tatarstane.

Rusijos naikintuvai bus dislokuoti nuolatiniam bu-vimui Babruiske, kur jau pradedama atstatyti rusiš-kiesiems Su-27 pritaikyta infrastruktūra.

Šioje bazėje rusiški naikin-tuvai ir dabar dislokuojami, tačiau tik periodiškai. 2014 metų kovą Babruiske nusilei-do 6 naikintuvai Su-27P ir trys krovininiai orlaiviai. Šiame

kariniame oro uoste nuolat nėra ir baltarusiškų lėktuvų, tik paramos ir aprūpinimo pa-jėgos. Sovietmečiu čia buvo bombonešiai Tu-22M3.

Babruiskas būtų jau antra nuolatinė Rusijos karinių oro pajėgų bazė Baltarusijoje. Dar viena yra Baranovičiuose, gana arti tiek Lietuvos, tiek Lenkijos sienos. Tad Babruiske dislokuoti nai-kintuvai greičiau taikys į Ukrainą, o ne į vakarines Baltarusijos kaimynes.

LRT

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.

Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.

VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.

Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$2.00.

Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

TĀMSIOJI LIETUVOS ŠVIETIMO PUSĖ

Šį mėnesį Lietuvoje išgirdome, kad kelių rusiškųjų Vilniaus mokyklų mokytojai mokinius vasarą išsiuntė į Rusijoje veikiančią karišką stovyklą jaunuoliams. Tiesos dėlei, būtina patikslinti, kad tai rugpjūtį Kirgizijoje vykęs renginys „Sojuz 2014 – pergalės paveldėtojai“, kurį organizavo Rusija.

Lietuvos piliečių dalyvavimas tokiame renginyje - įvykis neeilinis, ypač dabartinės geopolitinės situacijos fone: juk Lietuvos jaunuoliai (ir juos nuvežę pedagogai) dalyvauja karinio pobūdžio moksleivių stovykloje, kurios prasmė ir tikslai yra neabejotinai priešiški mūsų valstybei (tą matėme iš pateiktos filmuotos medžiagos – žygiuoja „šlovingoji armija išvaduotoja“, liejasi dainos apie „rodina - sovetskij sojuz“, kalbama apie „agresorių NATO“ ir t. t.). Taigi vargu ar atsiras naivuolis, kuris nesuprastų, kokios iš tikrųjų idėjos ir istorinės „tiesos“ toje stovykloje buvo kalamos į galvas būsimiesiems pilnamečiams Lietuvos piliečiams. Ir ką? Ogi tą, kad Valstybės saugumo departamentas apie tai informavo Švietimo ministerijos vadovą Dainių Pavalkį, kitus atsakingus asmenis. Bet ir tai dar ne viskas – pasirodo, apie tai VSD jau pernai buvo perspėjusi švietimo ministrą. Ar apie tai mes pernai ką nors girdėjome? Klausimas retorinis. Na, bet bent jau šįmet išgirdome (po eilinės vasaros stovyklos Rusijoje, kurioje vėl dalyvavo moksleiviai iš Lietuvos rusakalbių mokyklų). Ministras net apsilankė VSD būstinėje, susitiko su jos vadovu. Tačiau ministro vertinimai ir atsakomybės suvokimas pribloškė: ministras savo asmeninės atsakomybės neįžvelgė nė su žiburiu, mat mokyklų steigėjai yra savivaldybės, tad jos ir atsakingos, o ministerija čia niekuo dėta. Še, tau, boba, devintinė! O mes, paprasti Lietuvos piliečiai galvojame, kad už tai, kas vyksta mokyklose, atsakinga Švietimo ministerija...

Išeitų, kad kokioje nors savivaldybėje, kurioje gyventojų daugumą sudaro ne lietuviai, mokytojai išvis gali nebevesti pamokų lietuviškai, nes savivaldybė taip nusprendė?

Lietuvoje demokratija nesukelia savigarbos jausmo nei ministrams, nei kaltės jausmo priešiškumo Lietuvai perpildytiems mokytojams. Na, pasiguosti galima bent tuo, kad mūsų saugumiečiai pasikvietė pokalbiui tų jaunuolių tėvus bei paaiškino, kokių reikalų teks turėti su VSD. Beje, jau pasigirdo isterikuojančių „teisių gynėjų“ balsų, neva „saugumas seka mūsų vaikus“. Atsakyti galima paprastai – ir teisingai daro, kad seka „jūsų vaikus“, jeigu jūs ir jūsų vaikai rengiatės kraujyje paskandinti mūsų šalies nepriklausomybę ir valstybingumą, mūsų specialiosios tarnybos privalo atlikti savo pareigą ir neleisti tam įvykti.

Kita vertus, situacija primena islamistų-ekstremistų veiklą – juk pasaulyje egzistuoja nemažai stovyklų, kuriose islamo ekstremistai ruošia jaunus žmones teroristinei veiklai. Jaunuoliams praplaunami smegenys, įskiepijamas fanatizmas, o tada galima pasiųsti kad ir į Tėvynę žmonių žudyti. Galima neabejoti, kad paties siekia ir prorusiškojo ekstremizmo atstovai, organizuojantys minėtas stovyklas ir viliodami į jas jaunuolius iš buvusių Sovietų sąjungos respublikų.

Kęstutis Šilkūnas

EDWARDAS LUCASAS:

RUSIJA PUOLA BALTIJOS ŠALIS, SIEKDAMA DISKREDITUOTI NATO

Pažeminusi Vakarus Ukrainoje, Vladimiro Putino Rusija grėžiasi į Baltijos šalis. Ji jau pasiuntė keturis galin-gus signalus, ir nė į vieną iš jų nebuvo tinkamai atsaky-ta, *The Washington Post* rašo *The Economist* redaktorius Edwardas Lucasas.

Keturi išpuoliai

Vos tik JAV prezidentas Barackas Obama šį mėnesį paskelbė svarbią paramos žinią rytiniam Europos frontui Taline, Rusija pasienyje pagrobė Estijos saugumo pareigūną Estoną Kohverą. **Jis laukia teismo Maskvoje**, o jeigu bus pripa-žintas kaltu dėl šnipinėjimo, jam gresia 20 metų kalėjime.

Tuomet **Rusija Lietuvos paprašė išduoti apie 1,5 tūkst. jos piliečių**, kurie paskutinais Sovietų Sąjungos egzistavimo metais atsisakė tarnauti jos armijoje. Tai yra taip žema ir bjauru – tarsi dabartinė Vokietija prašytų Nyderlandų ir Danijos pagalbos nuteisiant Hitlerio kariuomenės dezertyrus.

Rugsėjo 19 d. Rusija sulai-kė Lietuvos žvejybinį laivą, ku-ris, Maskvos teigimu, įplaukė į Rusijos teritorinius vanden-is. Laivas ir jo įgula laikomi Murmanske – tai sukėlė didelį Lietuvos valdžios nepasiten-kinimą.

Tuo tarpu Konstantinas Dolgovas, Rusijos užsienio reikalų ministerijos atstovas, šį mėnesį Rygoje laidė grasinimus.

Jis **Baltijos šalis apkaltino neonacizmo puoselėjimu, etninių rusų ir rusų kalbos diskriminacija bei dideliais žmogaus teisių pažeidimais**. Vakarai, jo teigimu, tiria šiuos kaltinimus. Maskva pastaruo-sius du dešimtmečius perio-diškai mėgina kaltinti Baltijos šalis diskriminacija, tačiau šios retorikos sustiprėjimas ir Vakarų įtraukimas į kaltinimus yra ryškus Kremliaus vykdomo informacinio karo paūmėjimas.

Tai kartu ir reiškia, kad Rusija galbūt mėgina pakartoti savo triumfą Ukrainoje, tačiau šįkart valstybėse, kurios yra tvir-tos NATO narės. Jeigu V.Putinai pavyktų destabilizuoti šias vals-tybes, būtų suduotas gniuždantis smūgis Aljanso patikimumui.

Ukrainos scenarijus kartojamas Baltijos šalyse?

Rusijai Baltijos valstybė-se visuomet labiau patikdavo pramanai negu faktai. Ji neigia, kad nepriklausomos Lietuva, Latvija ir Estija 1940 m. buvo okupuotos Raudonosios armi-jos, ir tebetvirtina, kad jos buvo teisėtai prijungtos. Ji nerodo jokio apgailestavimo dėl mil-žiniškų represijų – įskaitant ir masinių deportacijų, kurių metu

į Rusijos gilumą buvo išvežta 200 tūks. vyrų, moterų ir vaikų. Net ir prieš V.Putinui ir jo KGB draugeliams paimant valdžią, Rusija buvo itin kišanti nosį ne į savo reikalus valstybė.

Viskas tik dar labiau blogėja. K.Dolgovo kaltinimai Rygoje yra išgalvoti, o net ir jo parei-gos – Rusijos užsienio reikalų ministerijos atstovas, atsakingas už žmogaus teises, demokratiją ir Konstitucijos teisę – yra juo-kingos.

Tarsi lapė būtų atsakinga už paukščių gerovę. Tačiau Rusijos bausmė Baltijos šalims gali būti labai reali. K.Dolgovas perspė-jo, kad jų laukia rimtos pase-kmės, jeigu jos ir toliau vykdys rusų įsivaizduojamas nuodė-mes. Rusijos karas Ukrainoje taip pat prasidėjo su informa-ciniais triukais ir propaganda.

Kai rusų protežė, tuometis Ukrainos prezidentas Viktoras Janukovyčius pabėgo iš šalies vasario mėnesį, Rusija greitai naująją valdžią pavadino „chun-ta“. Maskva pradėjo aiškinti, kad Ukrainoje yra persekiojami rusiškai kalbantys asmenys, o neonacizmas – klesti. Tokie kaltinimai buvo skirti baimės kurstymui ir senų skriaudų pri-minimui, ir jie padėjo pamatus karui.

Ar taip gali įvykti da-bar Baltijos šalyse? Kaip ir Ukrainoje, šiose trijose vals-tybėse gyvena daug rusų – iš viso apie milijonas, ir jie sudaro maždaug septintadalį trijų šalių gyventojų. Dalis jų yra puikiai integravęsi į visuomenę, dalis – aršūs rusų šovinistai. Tačiau Baltijos šalys nėra tautinės įtampos židiniai – bent jau kol kas. Kasdieniame gyvenime skirtingos kalbos ir kultūros yra lengvai suderinamos, jie gali įgyti pilietybę.

Visi apšaudyti sugriautų Rytų Ukrainos miestų gyven-tojai patvirtintų – Rusijos „ap-sauga“ niekaip nepagerina neva „priespaudoje gyvenančių“ tautinių mažumų situacijos. K.Dolgovo kaltinimai ir grasi-nimai nenumalšins nesutarimų dėl Rusijos kišimosi į kitų šalių reikalus. Vietoj to jie kelia grėsmę taikių žmonių gyveni-mui, kuriuo Baltijos valstybėse džiaugiamasi nuo 1991 m.

Tikslas – pažeminti NATO Išpuoliai prieš Baltijos šalis – tikrai ne dėl to, kad Rusija yra nuoširdžiai susirūpinusi savo tautiečių likimu jose – šį klausimą Maskva sistemingai ignoruoja daugelyje valstybių. Kremliaus tikslas – demorali-zuoti šias šalis parodant Vakarų neryžtą.

Kibernetinės atakos? Rusijos patriotai to imasi tik savo iniciatyva. Propaganda?

Rusijos redaktoriai patys priima sprendimus. O Rusijos kariai Ukrainoje? Kas ten žino – gal-būt jie tiesiog taip nusprendė leisti savo atostogas

Ir kol kas V.Putinui seka-si. NATO lėtai ir pavėluotai bando apsiprasti su mintimi, kad jai reikia spręsti terito-rinės gynybos nuo Rusijos klausimą. Per metus Aljansas gali sukurti greitojo reagavi-mo pajėgas, kurias reikalui esant būtų galima dislokuoti Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Tačiau Aljansui yra perpjautos sausgyslės.

Dauguma jo narių nepakan-kamai lėšų nuo biudžeto skiria gynybai, o kai kurios senosios valstybės – Prancūzija, Italija ir Vokietija – mano, kad net ir gynybiniai veiksmai Rusiją gali be reikalo provokuoti.

Tuo tarpu Rusija sparčiai sti-prina savo karinius pajėgumus. Jos planuose – ir strateginio branduolinio ginklo arsenalo atnaujinimas visais 100 proc. Daugeliui NATO narių tai yra griežtas tabu. Didžiausia NATO problema – aljansas yra sukurtas kovoti kitokį karą. Rusija neka-riauja pagal konvencinio karo taisykles. Ji stengiasi palaužti šalis, kurias nori kontroliuoti, naudodamasi neprognozuoja-momis ir painiomis taktikomis – ekspertai tą vadina „hibridi-niu karu“. Jis apima sankcijas, energetiką, propagandą, kiber-netinius išpuolius, organizuotą nusikalstamumą, politikų papi-rkinėjamą ir tautinės nesantaikos kurstymą.

Pagrindinė šios Kremliaus taktikos ypatybė – neigimas. Propaganda? Rusijos redaktoriai patys priiminėja sprendimus. O Rusijos kariai Ukrainoje? Kas ten žino – galbūt jie tiesiog taip nusprendė leisti savo atostogas.

NATO ir Vakarai nepa-sirengę kovoti su tokiomis grėsmėmis, kuriose yra ir gera dozė maskuotės. Sovietų Sąjunga labai gerai mokėjo tuo naudotis, o šiuolaikinė Rusija tai perkėlė į naują lygį. Pagrindinė šios Kremliaus taktikos ypatybė – neigimas. Užsuko dujas? Tai – gry-nai ekonominis sprendimas. Kibernetinės atakos? Rusijos patriotai to imasi tik savo ini-ciatyva. Propaganda? Rusijos redaktoriai patys priima sprendimus. O Rusijos kariai Ukrainoje? Kas ten žino – gal-būt jie tiesiog taip nusprendė leisti savo atostogas.

Tokios taktikos gali per-nelyg paprastai gali desta-bilizuoti situaciją vienoje ar keliose Baltijos valstybėse, prišaukti valdžių nuvertimą ir kolektyvinio saugumo Europoje sunaikinimą visiems laikams.

Tačiau kol kas lėti NATO va-dai nerodo jokių ženklų, kad jie norėtų užkirsti kelią artėjančiai katastrofai.

LIETUVOJE PLANUOJAMAS DIDELIS REZERVISTŲ ŠAUKIMAS PRATYBOMS

Lietuvos Krašto apsaugos ministerija 2015 metais planuoja didelio masto rezervistų šaukimą pratyboms. Šitaip planuojama realiai patikrinti, kiek karinę tarnybą atlikusių piliečių būtų galima surinkti karinės grėsmės atveju.

Kitąmet kiekvienas Lietuvos pilietis, nepriklausomybės laikotarpiu atlikęs karinę tarnybą, gali sulaukti šaukimo atvykti į artimiausią karinį dalinį.

„Bandysime realiai suskaičiuoti, kaip veikia mūsų šaukimo sistema, ir kitais metais bandysime padaryti praktinius mokymus. Bandysime kokiame nors Lietuvos regione ar rajone pakviesti žmones, kurie įrašyti į rezervą, ir pasižiūrėti, kiek realiai galime jų pašaukti. Skaičiai yra labai skirtingi – šaukiame vieną skaičių, ateina kitas skaičius. Norime pažiūrėti, kaip viskas atrodo realiai”, – teigė kariuomenės vadas generolas Jonas Žukas.

Preliminariais vertinimais, kariuomenėje tarnavusių rezervistų turėtų būti apie 76 tūkst., tačiau nėra aišku, kiek jų ateitų ginti valstybės pavojaus akivaizdoje.

„Ne visi išvykstantys deklaruoja išvykimą. Apie 5 tūkst. asmenų yra deklaravę išvykimą, tačiau, ar tas skaičius realus, dabar sunku pasakyti. Mes prašėme tokias pratybas organizuoti, per jas pasimatytų to registro realumas, iš kitos pusės, tie mokymai yra reikalingi”, – LNK Žinioms sakė Seimo Nacionalinio saugumo

Lietuvos kariuomenės vadas generolas majoras Jonas Vytautas Žukas. *lrp.lt*

ir gynybos komiteto pirmininkas Artūras Paulauskas.

Kasmet kariuomenė parengia po kelis šimtus rezervistų, šiemet baziniuose kariniuose kursuose planuojama apmokytį apie 900 kariūnų. Toks skaičius nėra pakankamas, norint išlaikyti kariuomenei reikalingą rezervistų skaičių, todėl vis daugiau kalbama apie privalomos karinės prievolės grąžinimą. Krašto apsaugos ministras Juozas Olekas teigia, kad ši idėja gali būti svarstoma tik visiškai sukomplektavus profesionalios kariuomenės grandis.

„Pirmas prioritetas yra gerai sukomplektuota kariuomenė. Negalima ruošti rezervo nesukomplektuotai kariuomenei”, – tikino J. Olekas.

Kariuomenės vadas įsitikinęs, kad reikėtų didinti ir profesionalių karių skaičių.

„Reikia didinti profesionalų kontraktininkų skaičių, nes per paskutinius ketverius metus (...) tokių buvo apie tūkstantį. Tai yra nepakankamas skaičius, jų po tūkstantį, gal net po du tūkstančius turėtų susidaryti ne kas ketverius metus, o kasmet”, – sakė kariuomenės vadas gen. J. Žukas. *ELTA*

RUSIJOS PREZIDENTAS VOS NESUSIMUŠĖ SU MOLDOVOS PREZIDENTU

Besipykstantys N. Timofti (kairėje) ir V. Putinas. *„Reuters”*

Minske vykusiame Nepriklausomų valstybių sandraugos vadovų susitikime Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas ir Moldovos prezidentas Nikolajė Timofti tiek susipyko, jog vos nepaleido į darbą kumščiu. Apie tai rašo Rusijos leidinys „Moskovskij komsomolec”.

Susitikimą stebėjusiems žurnalistams, kurie negirdėjo, apie ką kalbasi prezidentai, vienu metu pasirodė, kad jie tuoj tuoj susikibs.

Moldovos prezidentas pasiskundė, jog po to, kai jis pasirašė asociacijos su ES

sutartį, Rusija faktiškai uždarė savo rinką moldavų prekėms. „Išeina, kad mūsų šalis išstumama iš Nepriklausomų valstybių sandraugos (NVS) laisvos prekybos zonos”, – pareiškė N. Timofti.

Susitikimą stebėjusiems žurnalistams, kurie negirdėjo, apie ką kalbasi prezidentai, vienu metu pasirodė, kad jie tuoj tuoj susikibs.

Tačiau V. Putinui šie argumentai nepasirodė įtikinantys: esą reikėjo iš anksto galvoti, kokią įtaką santykiams su partneriais padarys suartėjimas

su Europos Sąjunga. „O kurgi buvo Moldova? – retoriškai klausė V. Putinas. – Mes ne kartą į jus kreipėmės, bet aiškus atsakymo taip ir negavome.”

Leidinio žurnalistų duomenimis, V. Putino ir N. Timofti karšta diskusija tęsėsi net po to, kai žodis atiteko Tadžikistano prezidentui Emomali Rachmonui. Kol jis svarstė apie Afganistano ir „Islamo valstybės” keliamas grėsmes NVS šalims, Rusijos ir Moldovos vadai keitėsi iškalbingais gestais ir žvilgsniais.

Įsisiūbavusios aistros nustabino net prieš V. Putiną ir N. Timofti sėdėjusį Kirgizijos prezidentą Almazbeką Asambajevą. Jis čiupo rašiklį ir greitai brūkštelėjo raštelį susitikimo šeimnininkui Baltarusijos vadovui Aliaksandrui Lukašenkai. Tačiau jo įsikišimo neprireikė.

Per susitikimą Minske NVS šalių prezidentai likdvidavo Eurazijos ekonominę sąjungą, nes šis projektas nepasiteisino. *LRT*

KALTINIMAI IŠ KANADOS BUVUSIAM SOVIETŲ MILICININKUI

Kanadoje gyvenantis Julianas Wieromiejus buvusiam sovietų milicijos pareigūnui, kuris, kaip įtariama, pokaryje Vilniaus apskrityje nušovė trėmimo bandžiusį išvengti jo tėvą, pateikė 2 mln. litų ieškinį.

„Ieškinys paremtas mano moraliniais išgyvenimais dėl tėvo. Nuo gimimo neturėjau tėvo, visą gyvenimą turėjau gyventi mintimi, kad tėvas buvo beprasmiškai nužudytas”, – ieškinyje rašo J. Wieromiejus.

Teismo posėdyje penktadienį, kuriame nagrinėjama, kaip įtariama, J. Wieromiejaus tėvą nušovusio Ukmergės gyventojų Vaclovo Lučinsko baudžiamoji byla, Kanados gyventojas nepasirodė. Jis apgailestaudamas elektroniniu paštu pranešė, kad jo darbdavys nepatenkino prašymo išleisti atostogų, kol vyks teismo procesas. Teismas nusprendė, kad nukentėjusysis yra tinkamai informuotas apie bylą, todėl nusprendė pradėti nagrinėjimą nukentėjusiajam nedalyvaujant.

85 metų anksčiau neteistam, aukštąjį išsilavinimą įgijusiam buvusiam sovietų milicijos pareigūnui V. Lučinskui pateikti įtarimai dėl nužudymo ir civilių asmenų trėmimo.

V. Lučinskas kaltinamas, kad 1949 metais, ginkluotas šaunamuoju ginklu, veikdamas bendrininku grupėje, atvyko į civilio 67 metų Antono Bogdanovičiaus šeimos namus. Vyras, žmona bei du judvieji sūnūs ir dukra prievarta buvo išvaryti iš namų ir pristatyti į Vilniaus miesto geležinkelio stotį, paskui išvežti į Irkutsko sritį, kur prievarta gyveno iki 1959 metų. Jauniausiam ištremtos šeimos asmeniui buvo 14 metų.

Kitas šeimos sūnus 31 metų Julianas Bogdanovičius trėmimo bandė išvengti bėgdamas ir šokdamas pro langą. Įtariama, kad V. Lučinskas šovė į bėgantį vyrą ir jį nušovė.

Prokurorės pastangomis rastas ir šiame ikiteisminiame tyrime vieninteliu nukentėjusiuoju pripažintas šiuo metu Kanadoje gyvenantis nužudytąjo asmens sūnus, kurio tuo metu jo motina dar tik laukėsi.

Remiantis istoriniais ir

archyviniais dokumentais bei Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro parengtomis pažymomis, Vilniaus apygardos prokuratūros prokurorė Rita Vaitekūnienė, savarankiškai atlikusi ikiteisminį tyrimą, nustatė, kad V. Lučinskas 1949 metų pavasarį dalyvavo iš Juozapinės kaimo iškeldinant šeimą, turėjusią 35 hektarus žemės, 5 hektarus miško ir ne vieną dešimtį gyvulių.

V. Lučinskas teisme kaltės nepripažino, tačiau sutiko teismui duoti parodymus. Jis pasakojo, kad pokaryje pradėjo dirbti milicijoje, 1946 buvau nukreiptas į Kauno milicijos mokyklą, paskui paskirtas į Vilniaus miesto septintą policijos poskyrį.

Pasak kaltinamojo, padėtis pokaryje buvo sunki – buvo kortelių sistema, nebuvo kur gyventi, jam pasiūlė gyventi Dieveniškėse. Jis sutiko ir išvažiavo dirbti į Dieveniškės apylinkės įgaliotiniu. Vilniuje buvo paskirtas operatyvinio įgaliotinio padėjėju, paskui į Šumsko valsčių buvo perkeltas.

„Šumske buvo milicijos poskyris, man viršininkas pasakė, kad „niekur neprapulk, vakare būsi reikalingas”. Abu nuėjom į saugumo poskyrį. Budinčiam kambaryje buvo daugiau kariškių. Paskui atėjo Medininkų apylinkės įgaliotinis. Pasakė, kad bus kokia tai operacija. Nežinau, ar buvo atšaukta, bet mus atleido. Man pasakė, kad važiuoti nereikės: „galit būti laisvi”. 12 val. nakties išėjau į namus”, – teismui pasakojo kaltinamasis.

Paskui jis esą sužinojo, kad esą Medininkuose buvo susišaudymas tarp kariškių ir civilių.

„Kodėl raportuose jūsų pavardė minima, kad jūs dalyvavote, kad šaudėt ir sužeidėt civilį žmogų?” – klausė teisėjas Pavelas Frolovas.

V. Lučinskas sakė, kad reikėjo surasti kažkokį kaltininką, kuriam būtų galima suversti visą kaltę.

Kaltinamojo aiškinimai neįtikino ir prokurorės R. Vaitekūnienės.

„Jūsų charakteristikoje (Nukelta į 5 psl.)

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

AISTROS DĖL PASKUTINIO LIETUVOS PARTIZANO

Antanas Kraujelis-Siaubūnas.

www.lrs.lt

Du signatarai tikina atvertę juodą puslapį Lietuvos pasipriešinimo kovų istorijoje.

Aloyzas Sakalas ir Jurgis Jurgelis teigia, kad prezidentas Valdas Adamkus savo pirmosios kadencijos metu šalies gynėjo statusą suteikė žmogui, kurio rankos suteptos nekaltų tautiečių krauju.

Šis žmogus – tai partizanas Antanas Kraujelis-Siaubūnas. Jam, remdamasis Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centro (LGGRTC) siūlymu, V. Adamkus 1998 m. gegužę suteikė kario savanorio statusą. Signatarų nuomone, Siaubūno pravardę A. Kraujelis turėjo ne be reikalo. Vis dėlto LGGRTC atkerta, kad Siaubūno biografija nėra tokia akivaizdžiai juoda.

(Atkelta iš 4 psl.)
KALTINIMAI IŠ...

rašoma, kad visus įsakymus vykdėte laiku ir tiksliai. (...) Ypatinga situacija trėmimo metu, ar įrašytų aukščiausio lygio generolai išvadas, nepagrįstas faktais? Ką galite atsakyti, kad teikiant jus apdovanojimui Tėvynės karo ordinui rašoma, kad dirbdamas nuo 1947 metų aktyviai dalyvavote kovinio likvidavimo operacijose?" - klausė prokurorė.

V.Lučinskas pripažino, kad vėliau, Lietuvoje jau atkūrus Nepriklausomybę, sulaukė pranešimo, jog jam sumažintas stažas ir dėl to mažėja pensija.

„Buvo parašyta, kad už

Skerdynės vaikų akivaizdoje

Kovo 11-osios akto signatarai A. Sakalas ir J. Jurgelis reikalauja panaikinti Siaubūnui suteiktą kario savanorio vardą. Signatarų motyvai – duomenys ir liudijimai apie A. Kraujelio esą nužudytus nekaltus tautiečius. A. Sakalo ir J. Jurgelio prašyme vienas po kito vardinami siaubingi faktai iš Siaubūno biografijos.

Signatarų ypač pabrėžiamas epizodas – Gečių šeimos nužudymas jų vaikų akivaizdoje 1949 m.

„Rezonansinis yra partizanų rėmėjų Leokadijos (kuri jos nužudymo metu laukėsi – buvo 9 nėštumo mėnuo) ir Prano Gečių nužudymas 1949

tai, kad kovojau su rezistencija. Sumažino pensiją. 39 metus milicijoje dirbau”, - sakė kaltinamasis.

Kitas teismo posėdis vyks gruodžio 15 dieną, jame numatoma apklausti dvi garbaus amžiaus liudytojas. Procese planuojamos ir Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos centro darbuotojų apklausos.

Baudžiamasis kodeksas už civilių trėmimą ar perkėlimą numato laisvės atėmimą nuo penkerių iki penkiolikos metų, už tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žudymą – laisvės atėmimą nuo dešimties iki dvidešimties metų arba laisvės atėmimą iki gyvos galvos.

delfi.lt

m. lapkričio 5 d. jų vaikų akivaizdoje. Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija rašte Gečių dukrai R. Klimavičienei šį faktą taip pat patvirtino”, - teigiama signatarų kreipimesi.

A. Sakalas su J. Jurgeliu taip pat pabrėžia, kad nužudytai šeimai 2005 m. suteiktas laisvės kovų dalyvių statusas – ir nėra įrodymų, kad jie gali būti išdavė jų sodybos apylinkėse nužudytus partizanus, o tokie įtarimai pateikiami kaip galimas sutuoktinių nužudymo motyvas.

Signatarų pateikiamais duomenimis, A. Kraujelis nužudė mažiausiai 11 taikių gyventojų.

Signatarai ignoruoja daugybę faktų

LGGRTC Specialiųjų tyrimų skyriaus specialistas, istorikas Gintaras Šidlauskas DELFI teigė, esą A. Sakalas su J. Jurgeliu sutirština spalvas – vienus epizodus eskaluoja, kitus gi ignoruoja. Anot DELFI pašnekovo, Siaubūno istorija kur kas sudėtingesnė, nei ją piešia du signatarai.

Pirmiausiai G. Šidlauskas pabrėžia, kad šiuo metu vyksta teismo procesas, kuriame buvęs sovietų Valstybės saugumo komiteto jaunesnysis leitenantas Marijonas Misiukonis kaltinamas geonocidu, o sulaikymo operacijos metu nusišovęs A. Kraujelis-Siaubūnas – šio karininko auka. LGGRTC specialistas taip pat pabrėžia, esą signatarai daugiausiai remiasi ne itin objektyviu šaltiniu – KGB kaltinimais A. Kraujeliui.

„Mes esame viską teismui pasakę. Panevėžio apygardos teismas viską dabar sprendžia. Jeigu teismas matytų reikalą, jis stabdytų tą bylą. Perduotų, pavyzdžiui, prokuratūrai atlikti tyrimą dėl tų veikų, kuriomis KGB kaltino A. Kraujelį. (...) Teismas turi pasisakyti. Jeigu A. Kraujelis yra toks, kuo jį kaltina A. Sakalas su J. Jurgeliu, teismas neturėtų tęstis. Bet teismas kol kas nemato tokio dalyko”, - kalbėjo G. Šidlauskas.

Pašnekovo teigimu, A. Kraujelis sovietinės valdžios buvo persekiojamas kaip režimo priešas, ne kaip galvažudys.

„Na, jeigu KGB buvo objektyvi, rimta, teisinga organizacija – jinai formulavo tuos kaltinimus, - ironizavo G. Šidlauskas. - Suformavo bylą A. Kraujeliui už akių, nes jo niekaip negalėjo pagauti. Jis buvo nepagaunamas praktiškai. Būtų pagavę – būtų mirties bausme nuteisę. (...)

Byloje kaltinimai ne civilių gyventojų žudymu, o kaltinimai „valstybiniais” nusikaltimais, „tėvynės išdavimu”. Sovietų sąjungos išdavimu – politiniai straipsniai, ne kriminaliniai. Kriminalinius nusikaltėlius tyrė vidaus reikalų sistema, ne KGB. KGB tyrė politinių priešų veiklą. Iš tų žmonių, kuriuose jie (A. Sakalas su J. Jurgeliu – DELFI) vardija, dalis buvo sovietiniai aktyvistai, užėmę pareigas sovietinėje sistemoje. Partizanai, tarp jų – ir A. Kraujelis prieš tuos žmones kovojo. Čia jokia naujiena, jokia sensacija.”

LGGRTC specialistas primena, kad A. Kraujeliui inkriminuojamas ir jo jaunystės draugo Edmundo Satkūno nužudymas. Esa neabejotina, kad Siaubūnas bičiulį nušovė, tačiau, centro duomenimis, gindamasis.

„Ištisai mini E. Satkūną – nužudytą kolūkietį, ar kaip jį ten vadina. Yra duomenys, kad tas E. Satkūnas buvo užverbuotas KGB agentas. Jam buvo duotas ginklas, kad nušautų A. Kraujelį. Jie, beje, buvo draugai iš jaunystės. (...) Du buvę jaunystės draugai tapo priešais – vienas kovoja už Lietuvą, kitą KGB užverbuoja. Duoda nurodymą A. Kraujelį nušauti, jie susitinka. A. Kraujelis iššaukia anksčiau, tiesiog jis kažką pajuto intuityviai. Pamatė, kad tas išsitraukė ginklą, ir A. Kraujelis iššovė pirmas”, - dėstė G. Šidlauskas.

Anot jo, signatarai „pasako tik 25 proc. tiesos”. „Gal jie galvoja, kad jie visą tiesą pasako. Jie tokių dalykų niekada nepaminės. Jie sakys, kad E. Satkūnas buvo civilis žmogus, nekaltas. O tai, ką aš dabar pasakiau, jiems būtų visai neįdomu. Net jeigu jie gautų įrodymus – jie apie tai nerašytų”, - svarstė istorikas.

Anot jo, Siaubūno istorija įvairiose institucijose nagrinėjama jau keliolika metų. „Pradėjo nagrinėti prokuratūroje 1998 m., o Panevėžio apygardos teismą pasiekė, kiek prisimenu, 2009 m. Tai jau „stažas” tai bylai – 16 metų. O apygardos teisme jau 5 metai”, - tęsė pašnekovas.

„Visa, kas bloga apie A. Kraujelį, pateikė kaltinamasis ir jo advokatai”, - pridūrė G. Šidlauskas.

Gečių tragedija

Komentuodamas Gečių šeimos tragediją, G. Šidlauskas pabrėžė, jog nėra tvirtų įrodymų, kad juos nužudė A. Kraujelis.

„Ir šiandien yra neatsakytų klausimų. Pavyzdžiui, kai kreipėsi į mūsų įstaigą jų duktė, ji sakė: nušovė tėvelius

nepažįstami žmonės. Pateikė paliudijimus žmonių, matyt, iš to laikotarpio, kurie netgi tvirtino, kad sovietinės struktūros tėvelius sušaudė. Suprantate? Turime raštu parodymus. Čia neatsakyti klausimai. Žūties vietoje rastas partizanų Mykolo Urbono ir A. Kraujelio slapyvardžiais pasirašytas raštelis. KGB, turėdama jų – M. Urbono ir A. Kraujelio – braižus, rašto pavyzdžius, ekspertizę atliekant nenustatė autorystės. O A. Kraujelis mėgdavo palikti raštelius. Na, parašo įspėjimą kolūkio pirminikui: „Neskriausk žmonių”. Pasirašo A. Kraujelis. Pirmininkas perduoda saugumui tą įspėjimą. Tai jie braižo pavyzdžius turėjo”, - aiškino G. Šidlauskas.

„M. Urbonas, suimtas KGB, tardomas, kankinamas, kai ką prieš A. Kraujelį pasakė. Bet kaip vertinti į KGB rankas patekusio partizano parodymus, išgautus tokiu būdu?” - retoriškai klausė istorikas.

Pasak jo, Gečių šeima palaikė artimus ryšius su partizanais, padėjo jiems. Ir nors per pasalą prie Gečių sodybos buvo nužudyti partizanai – tai ne įrodymas, kad sutuoktiniai kaip nors prie to prisidėjo.

„Yra informacijos, kad jie iš tikrųjų padėjo partizanams, buvo jų rėmėjai. (...) Nebuvo nepaneigiamų, akivaizdžių įrodymų, kad jie išdavė partizanus – tuos septynis, kurie žuvo, – mes esame tų žmonių pusėje. Neradome duomenų, kad jie išdavė tuos partizanus, nors, sakykim, M. Urbonui, toks įspūdis susidarė. Ir tai nėra nuostabu, kad toks įspūdis susidarė – nes buvo tokių atvejų, ir gana daug. (...) Jie tikrai bendravo. Ir buvo aplinkybės sutampančios. Išvakarėse lankosi vyrų būrys, bendrauja kaip su savais žmonėmis. Ryte staiga jie išvyksta į Uteną – kaip ir skubotai. Po kelių valandų saugumas su sovietų kariuomene surengia operaciją ir nužudo prie sodybos esančius partizanus. Reiškia, įtarimas krito ant tų žmonių”, - dėstė G. Šidlauskas.

„Kliautis abejone ir palikti žmones istorijoje, kaip išdavikus, mes negalėjome”, - pabrėžė jis.

Signataras J. Jurgelis tebisi, kodėl M. Misiukonis teisiamas dėl A. Kraujelio nužudymo, jei Siaubūnas pats nusišovė.

Anot istoriko, čia pateikiama tik dalis tiesos. **A. Kraujelis, patekęs į pasalą, buvo sunkiai sužeistas – Siaubūnas nusišovė nenorėdamas gyvas patekti į priešų rankas.**

Šarūnas Černiauskas,
www.delfi.lt

Su Lietuvos Respublikos generalinio konsulato Čikagoje istorija supažindino Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas.

(Atkelta iš 1 psl.)

PASAULIO LIETUVIŲ...

yra 8 kompanijos JAV, kurios turi JAV leidimą jas eksportuoti. Kitas klausimas, svarstytas per susitikimus su JAV valdžios atstovais – Ukraina. Kalbėdamas apie šiuos susitikimus A. Butkevičius pabrėžė J. Biden žodžius: „Mes jums reikalingi, jūs – mums. Tik būdami kartu mes pasieksime gerų rezultatų. Kad nebūtų susiskaldymo, nes to siekia JAV ir Lietuvos priešai – suskaldyti NATO, suskaldyti Europos Sąjungą.“

Algis Zaparackas klausė, „ar Lietuvos žmonės pasiruošę taip pat aukotis ir padėti surinkti 2 proc. bendrojo šalies produkto reikalingo šalies gynimui“. Premjeras padėjo už klausimą ir pabrėžė, kad LR Vyriausybė peržiūrėjo šalies finansavimo prioritetus ir vienas iš pagrindinių yra Krašto apsaugos sistemos, finansavimo didinimas gynybai, saugumui. Praeitais metais LR Vyriausybė padidino skiriamas lėšas krašto apsaugai 20 proc., kitais metais numatyta ir jau Vyriausybė savo posėdyje patvirtino 30 proc. Suma sieks litais – 1 mlrd. 600 mln. Jis pabrėžė, kad nėra jokio Lietuvos gyventojų pasipiktinimo dėl šių lėšų skyrimo, yra ir Lietuvos partijų susitarimas.

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus klausta, ar pavyko surasti bendrus būdus įveikti Rusijos priešpriešą. Ministras paminėjo sudėtingą padėtį Ukrainoje ir derinamus veiksmus šiuo klausimu: „Su amerikiečiais esame vieningo požiūrio, ko trūksta kartais Europos Sąjungoje.“ Prisiminti Rusijos pareiškimai apie atitraukiamas karines pajėgas nuo Ukrainos sienos, bet jų buvo ne vienas, tad Linas Linkevičius minėjo,

Kristina Lapienytė, Lituanistikos tyrimo ir studijų centro (LTSC) direktorė pristatė parodą, parengtą bendradarbiaujant su Lietuvos Respublikos generaliniu konsulatu Čikagoje, atspindinčią konsulato 90 metų veiklą.

„...būtų gerai, kad ne tik būtų pareiškimai, bet kad atitrauktų tas pajėgas ir iš Ukrainos teritorijos“. Ministro buvo paklausta, ar akcentuojamas Krymo okupacijos klausimas. Jis atsakė, kad ES yra priėmus aktą, kas tai yra nepripažinimo politika, kad, pvz., jeigu daikto kilmė yra iš okupuotos teritorijos, ja negalima prekiauti ES, negalimos investicijos okupuotoje teritorijoje ir pan. Krymo klausimas nėra pamirštas, bet ES „yra balsų, kurie ragina nepriminti“. L. Linkevičius paminėjo ir Prancūzijos laivus „Mistral“, kurių vienas turės „Sevastopol“ vardą. Spaudos konferencijos metu LR užsienio reikalų ministras minėjo ir rūpesčius dėl Lietuvos laivo „Jūrų vilkas“ sulaikymo tarptautiniuose vandenyse, Estijos pasieniečio pagrobimą.

Ministras Pirmininkas A. Butkevičius paminėjo, kokių priemonių dėl šio įvykio ėmėsi Lietuvos Vyriausybė. Jis pabrėžė, kad Lietuva pasiruošusi bet kokioms Rusijos provokacijoms. LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius priminė Rusijos provokaciją, kai Rusijos teisėsauga kreipėsi „dėl Lietuvos piliečių teisinio persekiojimo“, kurie atsiskakė tarnauti Sovietų Sąjungos kariuomenėje po Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo. Tam teisiniu požiūriu jau seniai suėjęs senaties terminas, bet įtampai sukurti labai tinka. „Turim tokį kaimyną, kuris sunkiai prognozuojamas“, – sakė Linas Linkevičius.

„Draugo“ redaktorė klausė, „kokio lietuvių išeivijos vaidmens reikia Lietuvai?“. Premjeras A. Butkevičius atsakė, jog norėtųsi, kad šie susitikimai su lietuviais išeiviais nebūtų epizodiniai, kad nebūtų pasitenkinta tik Pasaulio lietuvių Seimo posėdžiais (aišku, tai irgi gerai.) Jis paminėjo kuriamą naują tinklalapį, kuriame bus skelbiama Lietuvos

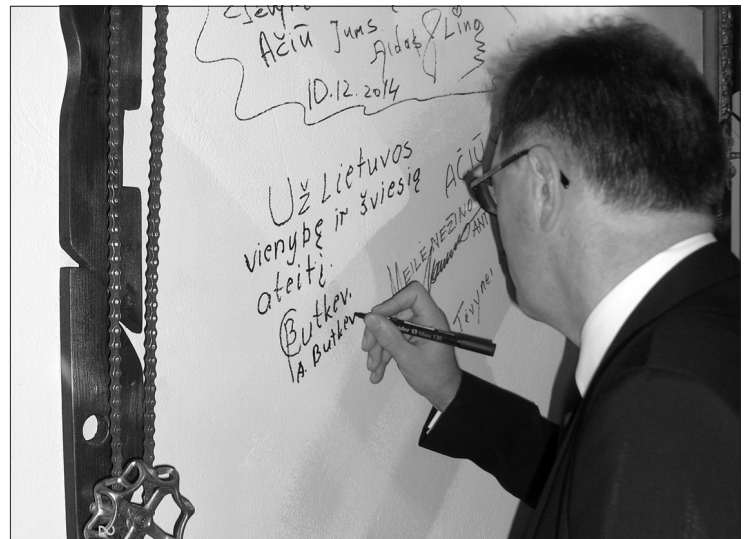

LR Generalinio konsulato Čikagoje veiklos 90-mečio jubiliejaus šventės metu už ilgametį ir vaisingą atstovavimą Lietuvos Respublikai „Lietuvos diplomatijos žvaigždė“ buvo apdovanoti Petras Daužvardis (po mirties) ir Juzefa Daužvardenė (po mirties).

informacija, kas kur vyksta ir ko reikia Lietuvai, kad lietuvis, esantis bet kuriame pasaulio krašte, galėtų dalyvauti Lietuvos gerovės kūrimo, kad jaustų, kur Lietuva yra dabar, ką ruošiasi daryti. Prisimintas uždavinys, kaip suformuoti Lietuvos įvaizdį užsienyje. Vienas iš pagrindinių prašymų, kad tie, kurie gyvena ne Lietuvoje, dalyvautų ne tik epizodiniuose renginiuose. Užsienio reikalų ministras išskyrė kelias kryptis – viena iš jų saugumas. Lietuva nori daugiau Amerikos Lietuvoj, kad ir NATO kontekste, dvišaliame

Lietuvos gamintojams tai yra didelė problema. Pvz., „Mėsos klausimas“ skamba banaliai, bet ir Amerikos lietuviai galės gaminti cepelinus iš lietuviškos mėsos, tam reikalingas leidimas įvežti Lietuvos mėsos gaminius į JAV. Čia Lietuva atliko didžiulį darbą.

„Dirvos“ redaktorius priminė ir Lietuvos piliečio dvigubos pilietybės klausimą. Premjeras A. Butkevičius atsakė, kad Lietuva yra labai maža šalis ir pasaulyje lietuvių yra mažai. Jis priminė, kad balsavo už dvigubą pilietybę. Šiuo metu Lietuvos

Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas A. Butkevičius pasirašė Pasaulio lietuvių centre, Lemonte ant Garbės sienos.

kontekste. Kvietė paraginti JAV administraciją aktyviau dalyvauti užtikrinant Baltijos šalių saugumą (ar tai būtų karinės pratybos ar kiti renginiai). Kitas dalykas – energetika. Dabar yra aktualu sukurti dujų rinką. Lietuva pasirašiusi susitarimą su „Statoil“ kompanija 5 metams, bet tai patenkins tik 20 proc. Lietuvos poreikių. Tačiau Suskystintų dujų terminalo galimybės yra didesnės negu Lietuvai reikia. Todėl Lietuva būtų turtingesnė, jeigu šioje rinkoje dalyvautų ir JAV kompanijos, bet tam reikia išspręsti technologinius klausimus terminalų, reikia daugiau kontraktų. Reikia ir žiniasklaidos atstovų darbo, kad JAV visuomenė siektų, jog amerikiečiai eksportuotų dujas į Europą. Trečias dalykas, kurį paminėjo UR ministras L. Linkevičius, tai ekonominės sankcijos, kurias įvedė Rusija Lietuvai.

Respublikos pilietybės klausimas sprendžiamas labai aukštam lygyje. Jau yra viena pataisa, leisianti jauniems žmonėms, kurie gimė užsienyje ir sulaukė 21 metų, nesirinkti vienos pilietybės. Šis klausimas bus teigiamai išspręstas dar šiais metais. Dvigubos pilietybės statusas tik priartintų išeivijos lietuvių prie Lietuvos. Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius paminėjo, kad Lietuva esą įklimpusi šioje vietoje ir kad yra daugiau tokių užprogramuotų klausimų. Jis kvietė kartu ieškoti būdų spręsti šiai problemai.

Spaudos konferencijos pabaigoje vėl prisiminta Lietuvos energetinė nepriklausomybė. Premjeras papasakojo apie Dujų energetinio trečiojo paketo taikymą Lietuvoje, apie dujų sektoriaus plėtojimą.

G. Markevičius

Susitikime su lietuvių visuomene PLC. Nuotraukoje iš k.: LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, LR Premjeras Algirdas Butkevičius, LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas ir Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorė Gintė Damušytė.

G. Markevičiaus nuotraukos

AUKŠTŲJŲ TECHNOLOGIJŲ ATSTOVAI GARBINGAI SUTIKTI AKRONE (JAV)

Spalio 6 d. vakare susirinkusi Akrono miesto taryba garbingai pasveikino du aukštųjų technologijų atstovus iš Lietuvos: „BioMe” direktorę Kristiną Liesę ir ADPOS vadovą Marių Gudauskį. Jauni verslininkai įkūrė aukštųjų technologijų įmones, siekdami komercializuoti Kauno technologijos universitete sukurtus inovatyvius biomedicininės paskirties produktus.

Kristiną Liesę, Marių Gudauskį ir juos atlydėjusią Lietuvos garbės generalinę konsulę JAV Ingridą Bublys miesto tarybai iškilmingai pristatė Akrono mero pavaduotojas ekonomikos plėtrai Samuel D. DeShazor, pabrėždamas šio vizito svarbą kaip unikalaus bendradarbiavimo tarp dviejų pažangių miestų – Kauno ir Akrono – pradžią.

„Prieš metus Kauno technologijos universitetas ir Akrono verslo inkubatoriaus vadovai pasirašė bendradarbiavimo memorandumą, kuriuo susitarė bendradarbiauti skatinant ir plėtojant inovacijas biomedicinos srityje, pritraukiant, plėtojant ir komercializuojant biomedicinos

rinkai patrauklius produktus ir paslaugas. Šiandien mes su džiaugsmu sveikiname pirmuosius lietuvius, atvykusius čia pažinti JAV biotechnologijų rinką ir galbūt ateityje kurti Akrono miestui naujas darbo vietas”, – kalbėjo Ingrida Bublys. Lietuvos garbės generalinė konsulė Klyvlende ir žymi JAV verslininkė nuolat rūpinasi, kad stiprėtų Lietuvos ir JAV ekonominiai ryšiai.

„Orientuodamiesi į mokslą, žmones ir jų ateitį, mes sukūrėme pažangų kaulo pakaitalą odontologinėms kaulo regeneracijos operacijoms. Jis leis atstatyti trūkstamą žandikaulio kaulą dantų implantavimui atlikti. Apdovanotas kaip perspektyviausia technologinio verslo idėja Lietuvos Respublikoje, mūsų išradimas nutiesė tiltą į čia, Akrono verslo akseleratorių. Todėl noriu padėkoti už šiltą priėmimą, ypač Akrono miesto mero pavaduotojui ekonomikos plėtrai Samueliui D. DeShazor ir Akrono verslo inkubatoriaus gamtos mokslų skyriaus direktoriui Robertui E. Anthony už šiltą priėmimą ir atveriamas naujas galimybes. Mums garbė čia šiandien atstovauti Lietuvai”.

Iš kairės: Akrono miesto vicemeras ekonominiams reikalams Samuel DeShaser, Akrono verslo akseleratoriaus programos direktorius Dr. Robert Anthony, „Bio Me” firmos direktorė Kristina Liesė, Akrono miesto meras Don Plusquellic, „Adpos” firmos direktorius Marius Gudauskis, LR garbės generalinė konsulė Ohajuje Ingrida Bublys, Akrono prekybos rūmų viceprezidentas ekonominei plėtrai Greg Cramer.

Steveno Kiddero nuotr.

Sutikti plojimais, Lietuvos atstovai ir miesto merijos ir tarybos nariai vėliau išvyko šventinės vakarienės, kurią savo vizitu ypatingai pagerbė ir po sunkios stuburo operacijos sveikstantis miesto meras Donald L. Plusquellic, kurio iniciatyva chemijos ir gumos pramonė garsėjęs Akronas šiandien tapo šiuolaikišku

biomedicinos ir inovacijų centru.

Primename, kad rugsėjo 17 d. Ūkio ministerijoje vykusiam renginyje „Inovatyvių verslų startas” ūkio viceministras M. Skarupskas ir Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros (MITA) direktorius A. Karlonas įmones „BioMe” ir ADPOS apdovanojo „Už

perspektyviausias technologinio verslo idėjas”. Taip pat jų vadovai gavo unikalią įvertinimą – vieno mėnesio trukmės verslo stažuotes biomedicinos technologijomis garsėjančiame „Akron Global Business Accelerator” Akrono mieste (JAV).

LR Garbės konsulato Klyvlende inf.

KALIFORNIJOS „LIETUVIŲ DIENOS” LOS ANGELES, CA

Šių metų „Lietuvių dienos” Los Angeles vyko Šv. Kazimiero parapijoje spalio 4 ir 5 d. (šeštadienį ir sekmadienį). Oras pasitaikė nepaprastai karštas – 97F/36C. Renginiui vadovavo jo pirmininkas Vytautas Jukškys, padedamas dvylikos renginio komiteto narių.

Šventę atvykstantiems svečiams iš tolo skelbė didelė trispalvė, kabanti ant Šv. Kazimiero šventovės sienos. Vartai į šį renginį taip pat buvo papuošti trispalvės spalvomis, svečius sveikino iš medžio išpjauštos „Labas”. Dauguma svečių dėvėjo sportinius marškinėlius: vieni senesnius, dar

„Grateful Dead” padovanotus Lietuvos krepšinio komandai prieš daug metų, kiti šiuolaikinius su užrašu „Labas”. Daug moterų buvo pasipuošusios gintarais. Šventėje nebuvo užmiršti ir vaikai. Jiems buvo skirta speciali erdvė, kurioje jie galėjo džiaugtis įvairiomis pramogomis.

Alaus palapinėje karaliauvo „Švyturio” alus, gaivinantį ištroškusius svečius, ieškančius atsikvėpimo nuo kepinančios Los Angeles saulės. Labdaros organizacija „Lietuvos dukterys” rūpinosi stalais, gausiai apkrautais įvairiais papuošalais, knygomis, paveikslais,

audiniais, atsidėkodamos šypsena kiekvienam pirkėjui, nes gautas pelnas bus panaudotas Lietuvos našlaičių ir vyresnio amžiaus žmonių globai. Maisto stalai svečius vaišino įprastais lietuviškais valgiais – bulviniais blynais, šaltibarščiais, koldūnais ir t. t.

Renginio centre buvo šokių aikštelė, kurią iš dviejų pusių supo apvalūs stalai didžiulių skėčių pavėsyje, kad svečiai galėtų patogiai stebėti renginio meninę programą. Ją sudarė daugiausia tradicinė muzika, nors kiekvienos grupės ji buvo interpretuojama savotiškai. Programą šoku pradėjo Los Angeles lietuviškų tautinių šokių grupė „Spindulys”. Ją pakeitė „Miestelėnai” iš Lietuvos, „Tolimi aidai”, Romas Dobruskas, „Draugai”, Augustinas Rakauskas, Baltimorės „Malūnas” ir „Sodžius”. Buvo malonu matyti daug šventiškai nusiteikusių, koncertu besigėrinčių veidų. Dauguma atvykėlių klausėsi muzikos, kiti buvo panirę į pokalbius, bendravo su seniai nematytais draugais, pritarė daina atlikėjams ar sutartinai jiems plojo. Šventės organizatoriai savo tikslą pasiekė. Šventė buvo gerai suplanuota, įdomi savo programa, kuri subūrė daug svečių, nepabūgusių alsinančio karščio.

Alexandra Kudukis

NUSIPELNIUSIŲJŲ PAGERBIMAS

Š. m. rugsėjo mėnesį NASA Glenn Research Center – Lewis Field (National Aeronautics and Space Administration), įsikūrusiame greta Klyvlendo Hopkinso tarptautinio oro uosto, įvyko 2014 metais nusipelnusių darbuotojų pagerbimas ir apdovanojimas už jų pastangas, įnašus ir pasiekimus įvairiose srityse. Pagal suteiktą informaciją, taip pagerbtųjų buvo 96 asmenys.

Nebuvo užmiršti ir ilgus metus šiame tyrimų centre išdirbę tarnautojai. Ilgame, spaudai išsiuntinėjame pagerbtųjų sąraše buvo ypač malonu

matyti lietuvio Kęstučio C. Civinsko pavardę. Šiame centre jis jau praleido 45 metus ir dabar yra NASA pagrindinės aeronautikos programos Didelio greičio projekto vadovo pavaduotojas. Prie šios džiugios žinios šio straipsnelio autorius dar nori pridėti, kad Kęstutis C. Civinskas yra daugelį metų uoliai, tyliai ir be pasididžiavimo veikęs įvairiose Klyvlendo lietuvių telkinio organizacijose. Jis tebėra veiklus ir dabar: savo pareigas jis atlieka su pasišventimu, nuoširdumu ir sumanumu.

Algirdas V. Matulionis

CHICAGO, IL

Spalio 25 d., šeštadienį: 6 val. v. Pasaulio lietuvių centre Lemonte Generolo T. Daukanto jūrų šaulių kuopa ruošia pokylį „Rudens balius”. Dalis pelno bus skirta Lietuvos našlaičių paramai. Dainuos ir gros L. ir A. Barniškaiai. Rengėjų tinklalapis www.sauliusajunga.lt/

Lapkričio 1 ir 2 d., šeštadienį ir sekmadienį: nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p. Dailės muziejuje PLC, Lemonte – Čikagos lietuvių tautodailės instituto rengiama paroda „Gyvoji tautodailė”. Rengėjų tinklalapis <http://www.lithaz.org/museums/ldm/>

Lietuvių fondo metinis pokylis – š. m. lapkričio 8

d. Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th ST., Lemont, IL 60439. LF kviečia į iškilmingą pokylį, kurio metu meninę programą atliks styginis kvartetas „Cadenza String Quartet”. Vakaro metu taip pat veiks grafikės Joanos Danutės Plikionytės-Bružienės paroda „Vartai”. Vietas pokilyje užsisakyti galite telefonu (630) 257-1616.

Čikagos jaunimo centro Moterų klubas kviečia visus į Jaunimo centrą - šių metų lapkričio 23 dieną, po Šv. Mišių koplyčioje, kviečiame paskanauti mielinį blyną su obuoliene ir taip paremti Jaunimo centrą. Šv. Mišių pradžia 10:30 a.m.

Lietuviška virtuvė.

Ava Greenfield nuotr.

JAV PADĖKOJO LIETUVAI

Susitikimo metu (iš k.): Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, Lietuvos Respublikos premjeras Algirdas Butkevičius ir JAV viceprezidentas Joe Biden. *Ludo Segers nuotr.*

Jungtinių Valstijų viceprezidentas Joe Biden padėkojo Lietuvai „už lyderystę Europos Sąjungoje sprendžiant krizę Ukrainoje“, pranešė Baltieji rūmai.

Anot pranešimo, penktadienio susitikime su Lietuvos premjeru Algirdu Butkevičiumi JAV viceprezidentas taip pat patvirtino JAV kolektyvinės gynybos įsipareigojimus pagal NATO sutartį, aptarė energetikos klausimus ir kovą su džihadistais, įsitvirtinusiiais Sirijoje ir Irake.

„Viceprezidentas pabrėžė, kad JAV įsipareigojimas NATO penktajam straipsniui yra tvirtas, ir padėkojo Lietuvai už lyderystę ES sprendžiant krizę Ukrainoje“, - teigiama Baltųjų rūmų pranešime spaudai.

Baltųjų rūmų teigimu, JAV viceprezidentas taip pat išsakė paramą Lietuvos pastangoms įstoti į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizaciją.

Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius, susitikęs su JAV viceprezidentu Joe Bidenu aptarė dvišalio Lietuvos ir JAV bendradarbiavimo, transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės skatinimo ir saugumo Rytų Europoje bei energetinio saugumo klausimus.

„Norėčiau pabrėžti, jog JAV yra svarbiausias Lietuvos strateginis sąjungininkas Šiaurės Atlanto sutarties organizacijoje. Lietuva labai vertina JAV lyderystę užtikrinant Baltijos šalių apgaminumą, imantis visų būtinų priemonių saugumui užtikrinti ir Rusijos agresijai Europoje stabdyti“, - susitikime sakė premjeras.

Vyriausybės vadovas teigė, jog saugios Europos ir stiprių euroatlantinių ryšių pagrindas - tai bendros vertybės.

Ministras pirmininkas kal-

bėdamas sveikino ir palaikė JAV administracijos iniciatyvą stiprinti NATO sąjungininkų Europoje saugumą. Taip pat išreiškė viltį, jog JAV Kongresas taip pat parems šią iniciatyvą ir priims reikiamus sprendimus dėl 1 mlrd. JAV dolerių skyrimo saugumo reikmėms Rytų Europoje.

A. Butkevičius pabrėžė ir tai, kad Lietuva šiuo metu nuosekliai didina gynybai skiriamas lėšas. Vyriausybės vadovas teigė tikintis, jog JAV išliks aktyvia Lietuvos sąjungininke sprendžiant energetinio, ekonominio, informacinio bei kibernetinio saugumo klausimus.

JAV viceprezidentas patikino, kad JAV ir NATO savo įsipareigojimus ryžtingai vykdo ir vykdys, o Jungtinės Valstijos, kai kalba apie 5-ąją Aljanso sutarties straipsnį, sako tai, ką iš tiesų galvoja. Taip pat, pasak J. Bideno, šioje situacijoje svarbu, kad ES būtų labai vieninga. Be to, Jungtinių Valstijų viceprezidentas pažadėjo, kad galutinis sprendimas leisti Lietuvai įvežti mėsos produktus į JAV bus priimtas kaip įmanoma greičiau.

Kalbėdamas apie energetinį saugumą, Lietuvos premjeras pažymėjo, jog Klaipėdos Suskystintųjų gamtinių dujų (SGD) terminalas yra ypatinai svarbus regiono energetiniam saugumui.

„Šis projektas yra svarbus visam Rytų Baltijos regionui, kuris leis įgyvendinti alternatyvius dujų tiekimo šaltinius ir integruoti Baltijos šalių valstybes į kontinentinės ES vidaus rinką. SGD terminalo atidarymas Klaipėdoje reikš de facto energetinės Lietuvos nepriklausomybės Lietuvai pradžią“, - aiškino premjeras ir pakvietė JAV atstovus atvykti į terminalo atidarymą šių metų spalio 27 d.

Susitikime premjeras akcentavo narystės Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje (EBPO) siekį.

„Narystė EBPO išlieka vienu svarbiausių Lietuvos prioritetų, remiamu ne tik Vyriausybės, bet ir šalies verslo bendruomenės. Lietuva yra visiškai pasirengusi prisidėti prie EBPO tikslų įgyvendinimo, labai vertintų mūsų ilgamečių partnerių - JAV - paramą šiuo klausimu“.

Vyriausybės vadovas A. Butkevičius ir JAV viceprezidentas J. Biden džiaugėsi Lietuvos ir JAV tarpusavio supratimu, aktyviai plėtojamu ekonominiu, energetiniu ir moksliniu bendradarbiavimu, puoselėjamais kultūriniais ryšiais.

Apie skalūnus ir SGD

Su JAV energetikos sekretoriumi Ernest Moniz susitikęs A. Butkevičius pabrėžė Lietuvos siekį pritraukti užsienio investicijas į skalūnų dujų gavybos sektorių, domėjosi suskystintų gamtinių dujų (SGD) eksporto iš JAV liberalizavimo procesu, akcentavo Klaipėdos SGD terminalo svarbą regiono energetiniam saugumui.

„Lietuva, kaip ir kitos Europos valstybės, siekia stiprinti savo energetinį saugumą. Skalūnų dujų žvalgymas ir gavyba padėtų įvairinti dujų tiekimo šaltinius ir sumažinti energetinę priklausomybę nuo Rusijos“, - susitikime sakė premjeras. Vyriausybės vadovas pabrėžė, kad Lietuva siekia sukurti patrauklesnę aplinką bei mokesťines lengvatas užsienio investuotojams.

„Mes atidžiai stebime skalūnų dujų sektoriaus vystymą padėti Europoje, intensyviai mokomės iš Lenkijos ir Amerikos bendradarbiavimo bei patirties. Vyriausybė siekia rasti naujus patikimus partne-

LIETUVA IR PASAULIS

Stebėti spalio 26 d. vyksiančių Ukrainos parlamento rinkimų Lietuva siųs 15 Seimo narių, sako po susitikimo su Ukrainos prezidentu Petro Porošenka Seimo pirmininkė Loreta Graužinienė. Ji tvirtino, jog šis klausimas buvo aptartas spalio 10 d. Kijeve vykusiam susitikime su P.Porošenka, kuriame taip pat dalyvavo Lenkijos, Švedijos, Airijos parlamentų pirmininkai bei Danijos parlamento vicepirmininkas. Į Ukrainą iš Lietuvos planuojama deleguoti Seimo narius, kurie priklauso Seimo delegacijai Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Parlamentinėje Asamblėjoje, Parlamentinei grupei už Gruzijos, Ukrainos, Azerbaidžano ir Moldovos teritorinį vientisumą, frakcijų atstovus.

Pirmasis po nepriklausomybės atkūrimo Lietuvos vadovas prof. Vytautas Landsbergis įsitikinęs, kad Rusija jau stovi ant bedugnės krašto. Tačiau vis dar kyla daug klausimų: kas nutiktų Rusijai sugriuvus ir kaip Lietuvai reaguoti į informacinę agresiją. V. Landsbergis mano, kad laukimas, priimant sprendimus, naudos neatneš.

Pasitraukus Latvijos politikai Ivetai Grigulei, žlugo viena pagrindinių euroskeptikų frakcijų Europos Parlamente (EP), skelbia *BBC*. Frakciją „Laisvės ir tiesioginės demokratijos Europa“ sudarė 48 nariai, taip pat Didžiosios Britanijos Nepriklausomybės partijos (UKIP) ir Italijos populistinio „Penkių žvaigždžių judėjimo“ vadai. Frakcija privalo turėti narius iš septynių valstybių. Pasitraukus Latvijos europarlamentarei I. Grigulei frakcija nebeatitinka šio reikalavimo. Frakcijos statusas yra svarbus, nes lemia papildomas lėšas, vietas komitetuose. Konservatorius europarlamentaras **Gabrielius Landsbergis** pranešė, kad Latvijos politikė savo pasitraukimu frakciją „Laisvės ir tiesioginės demokratijos Europa“ sužlugdė, kai jis užleido jai Europos Parlamento delegacijos Vidurio Azijoje vadovo pareigas.

Prie Lietuvoje veikiančio NATO Energetinio saugumo kompetencijos centro prisijungs dar viena šalis – Gruzija. Susitarimą dėl Gruzijos prisijungimo prie centro veiklos pasirašė krašto apsaugos ministras Juozas Olekas, Gruzijos ekonomikos ir darnaus vystymosi ministras Giorgijus Kvirikašvilis, kitų NATO energetinio saugumo kompetencijos centro šalių steigėjų atstovai – ambasadoriai, gynybos atašė. Gruzijos į NATO Energetinio saugumo kompetencijos centrą deleguotas ekspertas prisijungs prie vieno iš trijų centro padalinių – Konceptijų ir doktrinų skyriaus. NATO Energetinio saugumo kompetencijos centre jau dirba ekspertai iš Estijos, Italijos, Latvijos, Lietuvos, Prancūzijos ir Turkijos. Planuojama, kad dar šiais metais prie NATO Energetinio saugumo kompetencijos prisijungs ir Jungtinė Karalystė.

Trečdalis fiktyviai už trečiųjų šalių piliečių išteklėjusių lietuvių dingsta, o tos, kurioms pavyksta grįžti į gimtinę, niekaip negali nutraukti vedybų saitų ir gyvena patirdamos įtampą, nes nežino, kokių staigmenų dar laukti, rašo „Kauno diena“. Dažniausiai lietuvių fiktyviai išteka už Pakistano ir Indijos piliečių. Sudaromos fiktyvios santuokos ir su Nigerijos atstovais. Lietuvos „Carito“ projekto „Pagalba prostitucijos ir prekybos žmonėmis aukoms“ Kauno skyrius pastaraisiais metais teikė pagalbą dešimčiai moterų, tapusių fiktyvių santuokų su užsieniečiais organizatorių aukomis.

ELTA, LRT

rius, skalūnų dujų žvalgybai panaudojant naujausius mokslinius atradimus bei saugias, ekologiškas technologijas“, - aiškino Ministras Pirmininkas A. Butkevičius. Jis taip pat akcentavo, jog JAV SGD eksportas į kitas šalis, tarp jų ir į Lietuvą, galėtų svariai prisidėti prie energetinio saugumo stiprinimo Baltijos valstybėse.

Ministras Pirmininkas JAV energetikos sekretorių infor-

mavo, kad Klaipėdos SGD terminalas pradės veikti nuo 2015 m. sausio 1 d. Premjero teigimu, terminalas atvers plačias galimybes regiono dujų vartotojams ir de facto pažymės Lietuvos energetinės nepriklausomybės pradžią.

JAV energetikos sekreto-

rius pažymėjo, kad Lietuva

turi galimybę derėtis su JAV kompanijomis, turinčiomis licencijas, dėl JAV suskystintųjų gamtinių dujų eksporto į Lietuvą. Jis taip pat pasiūlė savo konsultacijas ir pagalbą siekiant Lietuvoje didinti energetinį efektyvumą.

Susitikime Vyriausybės vadovas taip pat informavo, kad Lietuvos ir Lenkijos gamtinių dujų perdavimo sistemų operatoriai pasiekė didelę pažangą, vykdydami Lietuvos ir Lenkijos dujotiekių jungties projektą (GIPL). Vyriausybės vadovo teigimu, šis projektas taip pat labai svarbus visam Rytų Baltijos regionui, nes integruos Baltijos valstybes į Europos Sąjungos dujų rinką, taip užtikrinant alternatyvų dujų tiekimą. *delfi.lt, ELTA*

LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADOJE VAŠINGTONE ATIDARYTA PARODA „PRARADĘ TĖVYNĘ. IŠEIVIŲ IŠ BALTIJOS ŠALIŲ ISTORIJA. 1944-1952”

2014 m. spalio 6 d. Lietuvos Respublikos ambasadoje Vašingtone atidaryta Lietuvos, Latvijos ir Estijos išeivių istorijai skirta paroda „No Home To Go To: The Story of Baltic Displaced Persons, 1944–52” („Praradę Tėvynę. Išeivių iš Baltijos šalių istorija. 1944-1952”).

Ši paroda – unikalus projektas, pristatantis išskirtinį išeivių Baltijos šalių gyvenimą Vokietijos DP (angl. Displaced Persons - perkeltieji asmenys) stovyklose. 2014 m. sukanka 70 metų, kai iš savo gimtinių vengdami sovietinių represijų pasitraukė Baltijos šalių politikos, mokslo ir kultūros elito atstovai. Vokietijoje įkurtose DP stovyklose vyko aktyvus visuomeninis gyvenimas, buvo steigiamos mokyklos, veikė Pabaltijo universitetas, buvo leidžiamos knygos, gyvavo teatriniai sambūriai, dailininkai organizavo parodas. Pabaltijiečiai pirmaisiais gyvenimo svetur metais saugojo ir puoselėjo kalbą,

kultūrinės tradicijas, tai buvo svarbiausias tautinės tapatybės išlaikymo išeivijoje garantas.

Parodoje aktualizuojami pasitraukimo iš Lietuvos, gyvenimo DP stovyklose ir tolimesnės emigracijos į kitas šalis etapai – pristatomas ilgos pasitraukusiųjų klajonės, kurios apima išvykimą iš namų, gyvenimą DP stovyklose, tolimesnį emigracijos iš Europos kelią. Kelionės ir buvimo svetur istorija yra pasakojama per konkrečios lietuvių, estų ar latvių šeimos gyvenimo svetur istoriją, per šeimų išsaugotas relikvijas: dienoraščius, dokumentus ir fotografijas.

Parodą surengta bendromis Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Čikagoje, Vytauto Didžiojo universiteto Lietuvių išeivijos instituto bei lietuvių, latvių ir estų bendruomenių išeivijoje pastangomis. Rugpjūčio 23 ir 24 dienomis parodos atidarymas įvyko Balzeko lietuvių muziejuje Čikagoje, rugsėjo 12 d. – Vytauto Didžiojo universitete

Estijos ambasadorius JAV E. Marmei, Latvijos ambasadorius JAV A. Razans, Lietuvos ambasadorius JAV Ž. Pavilionis, parodos sudarytoja I. Chambers, Lietuvos Garbės konsulas S. Balzekas, Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas A. Butkevičius, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras L. Linkevičius.

Ludo Segers nuotr.

Kaune. Paroda keliaujanti – 2014-2015 m. ji bus eksponuojama didžiausiose JAV ir Kanados miestuose.

Parodą Lietuvos Respub-

likos ambasadoje Vašingtone atidarė Lietuvos Respublikos premjeras Algirdas Butkevičius. Parodą remia Lietuvos kultūros taryba, Lietuvos Res-

publikos užsienio reikalų ministerija, Illinojaus valstijos meno taryba, Kazicko fondas, Lietuvių fondas ir kiti fondai bei privatūs asmenys. **LR URM inf.**

Užsienio lietuvių organizacijų žiniasklaidos atstovai dalyvavo seminare, organizuotame Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos.

LR URM nuotr.

UŽSIENIO LIETUVIŲ VAIDMUO SKLEIDŽIANT NAUJIENAS APIE LIETUVĄ

LR Užsienio reikalų ministerijoje (URM) spalio 15 dieną prasidėjo seminaras užsienio lietuvių organizacijų žiniasklaidos atstovams. Sveikindamas renginio dalyvius, užsienio reikalų viceministras Mantvydas Bekešius pabrėžė užsienyje gyvenančių lietuvių indėlį kovoje su informacinėmis grėsmėmis.

„Šiandien jau niekas neabejoja, kad vyksta prieš Lietuvą nukreiptas informacinis karas. Ir nors jis ne visuomet akivaizdus, jo smaigalyje neretai atsideria ir jūs – Lietuvos tautinės bendruomenės užsienyje”, – seminaro dalyviams sakė M. Bekešius.

Anot viceministro, būtent todėl svarbus užsienyje gyvenančių lietuvių indėlis aiškinant jų buvimo valstybių visuomenėms istorines Lietuvos

valstybingumo problemas, paneigiant dezinformaciją ir prasimanymus.

„Rašydami ir skleisdami informaciją jūs telkiate tautiečius ir bendromis jėgomis statote tvirtoves, saugančias mūsų lietuvišką pasaulėjautą šiandienos globaliame pasaulyje. Būtent jūsų kūryba ir veikla lietuviškose organizacijose yra mūsų tautą vienijančios gijos”, – tvirtina M. Bekešius.

Seminaras prasidėjo aktyviai bendraujant ir akcentuojant, jog būtina stiprinti užsienio lietuvių vaidmenį skleidžiant objektyvią informaciją apie Lietuvą. Dalyvius taip pat pasveikino URM Užsienio lietuvių departamento direktorė Gintė Damušytė.

Seminare dalyvauja 41 krašto bendruomenės atstovas iš 30 valstybių. Renginio da-

KO NESULAUKĖ KRISTIJONAS DONELAITIS?

(Išspūdžiai iš šiemetinio tarptautinio fotomenininkų seminaro Nidoje)

Kiek netikėtą temą savo paskaitai pasirinko fotografijos istorikas Stanislovas Žvirgždas: „Mikalojus Konstantinas Čiurlionis – fotografas”. Ilgą laiką M. K. Čiurlionio fotografijomis niekas nesidomėjo. Jos buvo vertinamos tik kaip ikonografinė medžiaga genialaus kūrėjo biografijai pažinti. Tik visai neseniai vertinimas pasikeitė ir M. K. Čiurlionio fotografinė kūryba tapo neatskiriama viso jo kūrybinio palikimo dalimi. Per fotografiją dar labiau išryškėja kūrėjo interesų ratas, suprantamesnė tampa ir jo, kaip

lyviai – kraštų bendruomenių deleguoti atstovai, organizacijose atsakingi už informacijos apie jų veiklą ir renginius sklaidą.

LR URM inf.

dailininko ar kompozitoriaus, kūryba, atskleidžiamas dar vienas, mažai žinomas ir menikai tyrinėtas, ilgą laiką nesvarbiu laikytas kūrybos aspektas. Anot menotyrininko Vytauto Landsbergio, „Čiurlionio palikimo visuma priklauso mums, paveldėjusiems, ir visos to palikimo dalys traktuotinos tolygiai pagal išliekamąją meninę vertę.”

Toli nušoliavo fotografija nuo Čiurlionio epochos iki skaitmeninių laikmenų mūsų dienomis, kai pasaulyje per dieną kameros nuspaudžiamos iki 250 milijonų kartų. Tačiau vis atsiranda norinčių grįžti prie senosios analoginės fotografijos ir savaip ją pratęsti. Tokiu keliu eina du kūrėjai – Kauno technologijos universiteto fotostudijos

vadovas Robertas Misiukonis ir šios aukštosios mokyklos studentė Gintarė Žaltauskaitė. Savo darbams kurti jie pasitelkė cianotipijos būdą – pasak menotyrininko Tomo Pabedinsko, tokios kūrybos rezultatai išlaiko vienetinio kūrinio žavesį, turi savotišką „aurą”. Apie originalų savo kūrybos metodą kolegoms seminaro dalyviams papasakojo Robertas Misiukonis. Nuotraukos atrodo „senoviškai”, lyg būtų nutapytos melsvu koloritu ir kiek „apišiotos”. Tokia fotografija tarytum primena fotografijos jaunystę, kai fotomenininkai savo jausmus ir išgyvenimus bandė perteikti tapybiškomis fotografijų kompozicijomis.

„Į fotografiją atėjau dėl

(Nukelta į 12 psl.)

AUŠRININKO JONO ŠLIŪPO ARCHYVAS –
ŠIAULIŲ UNIVERSITETO BIBLIOTEKOJE

Dr. Jonas Šliūpas. *Stankūno nuotr.*

2005 m. spalio 13 dienos data mena pirmojo išeivijos archyvo perkėlimo į Šiaulių universitetą pradžią. Tą dieną buvo pasirašyta bendradarbiavimo tarp Šiaulių universiteto (jam atstovavo tuometinis rektorius Vincas Laurutis) ir Vytauto Jono Šliūpo sutartis, kurioje numatytos Kalifornijoje įkurto Aušrininko dr. Jono Šliūpo archyvo saugojimo Šiauliuose sąlygos.

Dokumente teigiama, jog archyvas bus nedalomas ir saugomas universiteto bibliotekos Retų spaudinių skyriuje, kartu įsipareigota gautą medžiagą bibliotekiškai sutvarkyti, skleisti apie archyvą informaciją ir garantuoti prieinamumą visiems besidomintiems.

Archyvo įkūrimas
Amerikoje

Šio archyvo įkūrėjas – tai dr. Jono Šliūpo ir jo antrosios žmonos Grasildos Grauslytės-Šliūpienės sūnus Vytautas Jonas Šliūpas, gimęs 1930 m. Palangoje. 1944 m. okupacijos metu Šliūpų šeima pasitraukusi iš Lietuvos apsistojo Austrijos, vėliau – Vokietijos pabėgėlių stovyklose. Jungtinės Amerikos Valstijas Vytautas Šliūpas pasiekė 1947 m. jau tik su mama (dr. J. Šliūpas mirė 1944 m. Berlyne). Amerikoje jis įgijo universitetinį išsilavinimą, baigdamas statybos inžinerijos bei hidraulikos mokslus. Studijų metais dalyvavo jaunimo veikloje, buvo aktyvus skautas.

Jungtinės Amerikos Valstijas Vytautas Šliūpas pasiekė 1947 m. jau tik su mama. Karjerą plėtojo keliau-

damas po visą pasaulį: dirbo Liberijoje, Bolivijoje, Pakistane, Bankoke, Afrikoje, Artimuosiuose Rytuose, Saudo Arabijoje ir kitur. Darbą sėkmingai derino su dalyvavimu įvairių draugijų veikloje. 1985 m., išėjęs į pensiją, V. Šliūpas pasinėrė į lietuvišką veiklą: ėmė dirbti Amerikos lietuvių organizacijose, bendradarbiauti spaudoje. 1987 m. lapkričio mėn. Kalifornijoje (San Franciske) įsteigė savo tėvo aušrininko dr. Jono Šliūpo archyvą.

Pirmiausia į archyvą pateko Jono Šliūpo žmonos Grasildos Grauslytės kaupta medžiaga: nuotraukos, laiškai, straipsniai, asmeniniai daiktai. Sūnus Vytautas, važinėdamas po Ameriką, kaupė raštus apie tėvą, skaitė paskaitas, užmezgė ryšius ne tik su Amerikos, bet ir Australijos, Kanados, Lenkijos lietuviais, gavo žinių ir iš Lietuvos bibliotekų, muziejų bei archyvų. Visą laiką jam talkino žmona Vanda Šliūpienė, kuri rūpinosi archyvo tvarkymu – surinktos medžiagos rūšiavimu, sistemimu.

Pradžioje buvo renkama informacija apie dr. Joną Šliūpą, vėliau aukotojai pasiūlė archyvą praplėsti bei kaupti jame ir kitą lietuviams svarbią medžiagą. Taip aušrininko dr. Jono Šliūpo archyvas tapo lietuvių kultūros archyvu Amerikos vakaruose, kuriam spaudinius bei daiktus dovanavo jau per 400 asmenų.

Aušrininko dr. Jono
Šliūpo archyvo
perkėlimas į Lietuvą

Vytautui Šliūpui buvo svar-

bu, kad sukauptas archyvas būtų naudingas besidomintiems Lietuvos istorija, kultūra, todėl gimė sumanymas jį perkelti į Lietuvą. Ilgai buvo galvota, kur jį reikėtų įkurti: Palangoje, o gal atiduoti Vilniaus, Kauno universitetams, bibliotekoms ar archyvams.

Po įvairių svarstymų buvo pasirinkta Šiaulių universiteto biblioteka, nes Jonas Šliūpas gimė Šiaulių krašte, o vėliau, gyvendamas Šiauliuose, paliko gana didelį indėlį miesto kultūriniame bei visuomeniniame gyvenime (mokytojavo berniukų gimnazijoje, įkūrė „Titnago“ spaustuvę, pradėjo leisti „Šiaulių naujienas“, šiame mieste parašė bei išleido ne vieną knygą). Tuo metu, kai buvo renkamasi archyvo įkūrimo vieta, universiteto biblioteka buvo rengiama renovacijai, po kurios toks archyvas saugiai galėjo čia įsikurti. Dar viena priežastis, padėjusi apsispręsti, – Šiaulių universitete dar nebuvo jokio panašaus archyvo ar kolekcijos.

Pirmoji archyvo siunta iš
Kalifornijos

Besitęsiantys bibliotekos renovacijos darbai šiek tiek pakoregavo 2005 m. sutartyje numatytas archyvo persiuntimo į Lietuvą datas. 2009 m. sausio 13 d. biblioteka gavo pirmąją archyvo siuntą: 205 dėžes, kurios svėrė apie 3 tonas. Retų spaudinių skyriuje buvo paruošta atskira patalpa, skirta dr. Jono Šliūpo archyvui. Pirmoje siuntoje buvo 2895 knygos, 11 pavadinimų 1885-2007 m. periodinių leidinių, 50 rankraštinių bylų, nuotraukų, paveikslų, plakatų, plokštelių, suvenyrų. Kartu buvo atsiųstas didelis ant ryžių popieriaus tapytas paveikslas, kurį Vytautas Šliūpas 1968 m. pirkio Kambodžos šventykloje.

Archyvo atidarymas
Šiauliuose

Oficialus aušrininko dr. Jono Šliūpo archyvo atidarymas įvyko 2009 m. birželio 12 d. Jame dalyvavo iš Amerikos atvykę Vanda ir Vytautas Šliūpai. Archyvo atidarymą lydėjo staigmenos. V. Šliūpas pristatė iki tol Palangos Gintaro muziejuje saugotą palangiškio menininko Jono Liukaičio sukurtą gintarinę mozaiką – Jono Šliūpo portretą (ši mozaika dabar puošia archyvo patalpas).

Šiaulių universiteto mityrininkas prof. Vytenis Rimkus padovanojo 1934 m. išleistą J. V. Girdvainio redaguotą knygą „Aušrininkas

Jonas Šliūpas” su paties J. Šliūpo rašyta dedikacija Jaroslavui Rimkui.

Šiaulių universiteto mityrininkas prof. Vytenis Rimkus padovanojo 1934 m. išleistą J. V. Girdvainio redaguotą knygą „Aušrininkas Jonas Šliūpas” su paties J. Šliūpo rašyta dedikacija Jaroslavui Rimkui (profesoriaus tėvui) ir dvi originalias tėvo išsaugotas Šiaulių gimnazijos 1923-1924 m. laidų abiturientų nuotraukas, kuriose įamžintas ir tuo metu gimnazijoje mokytojavęs Jonas Šliūpas.

Po oficialaus archyvo atidarymo darbai buvo tęsiami: pradėtas gautos medžiagos sisteminimas, formuojamos archyvo kolekcijos, aprašomi autografa, dedikacijos, ekslibrisai, knygos pradėtos vesti į elektroninį katalogą.

Antroji ir trečioji archyvo
siuntos

2010 m. liepos mėn. gauta antroji pusantros tonos knygų, dokumentų bei eksponatų siunta. Šį kartą archyvas papildytas 1566 egzemplioriais knygų, periodiniais leidiniais. Savo sukauptas knygas atidavė ir Vanda Šliūpienė. Tai daugiausia grožinės literatūros knygos lietuvių ir anglų kalbomis, kulinarinių knygų bei žurnalų kolekcija. Kita siuntos dalis buvo dokumentai, straipsniai, laiškai, jų kopijos, dr. J. Šliūpo pomirtinė kaukė, paveikslai, suvenyrai, standai, skirti dr. Jono Šliūpo paminėjimui ir Auksučių ūkio (Šiaulių r.) pristatymui.

2012 m. lapkričio 22 d. biblioteka sulaukė trečiosios siuntos, kurioje buvo 150 dėžių su knygomis, žurnalais, dokumentais bei suvenyrais. Apie 500 leidinių dovanavo Vanda Šliūpienė. Tai daugiausia knygos anglų kalba bei nuo 1926 m. metų jos kaupta žurnalų „National geographic” kolekcija.

Archyvo tvarkymo
darbai

Archyvo fondą Vytautas Šliūpas papildė ir kiekvieną kartą apsilankydamas Lietuvoje, kai ką atsiunčia paštu. 2010 m. jis atvežė dr. Jono Šliūpo lazda, lupą, du auksinius parkerius, Keistučio Šliūpo kišeninį laikrodį, Grasildos Šliūpienės laikroduką, knygų. 2012 m. archyvas papildytas originaliomis 1885-1944 m. dr. J. Šliūpo nuotraukomis, unikalia Vytauto Šliūpo surinkta atvirukų kolekcija (joje – 100 Antano Rūkštelės „Sekmadienis Lietuvoje” atvirukų, kuriuos V. Šliūpas siuntė savo šeimos nariams iš 91 pasaulio šalies). 2013 m. gavome albumą su 250 dr. J.

Šliūpo nuotraukų, vertingus ir labai įspūdingus dr. Aldonos Šliūpaitės dokumentus (gydytojos diplomą, leidimą užsiimti medicinine veikla, įvairius sertifikatus).

Knygų fondas

Pagrindinę archyvo dalį sudaro knygos. Čia galima rasti lietuvių, anglų, vokiečių, lenkų, rusų kalbomis išleistų įvairių mokslo sričių bei grožinės literatūros knygų.

Pirmiausia tai paties Jono Šliūpo rašytos, verstos, redaguotos mokslinio ir filosofinio turinio knygos bei 34 knygos, kurias 1944 m. spalio 2 d., kartu su J. Šliūpo šeima bėgdamas nuo sovietinės okupacijos, iš dr. J. Šliūpo asmeninės bibliotekos Palangoje paėmė advokatas, vėliau Australijos lietuvių bendruomenės veikėjas Aleksandras Mauragis ir išsivežė į Austriją, vėliau – į Australiją.

Dar viena didelė archyvo dalis – Vytauto Šliūpo sukauptos knygos, kuriose rašoma apie Joną Šliūpą arba jis minimas bei leidiniai, dedikuoti Vytautui ir Vandai Šliūpams ar kitiems jų šeimos nariams. Knygas jiems dovanavo ir jose pasirašė J. Šliūpo vaikaitė Hypatia Yčaitė-Petkus, rašytojai Albinas Marius Katiliškis, Alė Rūta, Ignas Pikturna, poetai Leonardas Andriekus, Bernardas Brazdžionis, teisininkas Aleksandras Mauragis, istorikas Jonas Aničas, literatūros tyrinėtojai Julius Būtenas, Aleksandras Merkelis, knygotylininkas, bibliofilas Domas Kaunas, šiaulietis mokytojas Jonas Krivickas ir daugelis kitų.

Svarbūs aušrininko dr. Jono Šliūpo archyve pasaulio (daugiausia Amerikos) lietuvių aukoti leidiniai. Šios knygos pasižymi temų, kalbų, autorių, leidimo vietos, įvairių įrašų bei knygos ženklų gausa.

Periodiniai leidiniai

Aušrininko dr. Jono Šliūpo archyve yra sukaupta ir saugoma įvairių periodinių (daugiausia lietuvių ir anglų kalbomis) leidinių. Jų chronologinės ribos yra 1886-2011 m. Ne visų laikraščių ir žurnalų komplektai yra pilni (kai kurių – tik vienas kitas numeris), ne visi spaudiniai yra originalai (kai kurių – tik kopijos). Pats seniausias archyvo laikraštis yra dr. J. Šliūpo redaguotas „Lietuviškasis balsas”. Tai 1886-1889 m. numerių (deja, ne visų) kopijos. Saugomi ir kiti dr. J. Šliūpo redaguoti laikraščiai: 1892-1893 m. „Apšvietos” kopijos, 1895-1896 m. „Naujos gadynės” originalai ir kopijos, 1910-1915 m. ir 1933-1940 m. (Nukelta į 11 psl.)

RENGINIŲ KALENDORIUS

SPALIO 25 d., šeštadienį, nuo 6 v. v. iki 10 v. v. - Šv. Kazimiero parapijos didžiojoje salėje vyks trečiasis metinis „Clam bake“ ir ketvirtoji metinė Rudens Loterija.

Rengia Šv. Kazimiero parapija

(Atkelta iš 10 psl.)

AUŠRININKO JONO...

„Laisvosios minties“ originalai ir kopijos.

Archyve yra 1890-1895 m. ir 1903 m. „Vienybės lietuvninkų“ laikraščiai bei periodiniai ar vienkartiniai leidiniai, leisti Europoje ir Amerikoje nuo XX a. pradžios iki 2011 m.: „Darbininkų balsas“, „Dirva“, „Kalifornijos lietuviai“, „Laisvamanis“, „Vienybė“, „Dagis“, „Karys“, „Moterų balsas“, „Skautų aidas“, „Skautija“, „Tremtinių Romuva“, „Šakė“ ir kt.

Rankraščių kolekcijos

Aušrininko dr. Jono Šliūpo archyve gausu dokumentų, jų kopijų, nuorašų, laiškų, straipsnių, pažymų, nuotraukų ir kitos medžiagos – tai rankraštinė archyvo dalis.

Pirmoji – Šliūpų šeimos kolekcija. Daug vertingos istorinės medžiagos sukaupta ir kitų asmenų (K. Vairo-Račkausko, A. Gustaičio, A. Dabšio, J. Dainausko, V. Daugirdaitės-Sruogienės, A. Merkelio ir kt.) ar organizacijų (San Francisko lietuvių bendruomenės 1958-1997 m. veiklos, Vydūno fondo atvirukų, Skautų, Lietuvos laisvamanių etinės kultūros draugijos archyvo) kolekcijose, kurios yra gana skirtingos: vienoje gausu įvairios medžiagos, kitose yra tik kelios nuotraukos ar vienas kitas dokumentas.

Archyvo eksponatai, garso įrašai

Be knygų, periodinių leidinių, rankraščių, archyve yra kitų eksponatų: paveikslų, asmeninių Šliūpų šeimos daiktų, Vytauto Šliūpo iš įvairių pasaulio šalių sukaupėtų suvenyrų. Jame saugoma ir garso įrašų: Vytauto Šliūpo pokalbiai su Jonu Dainausku, Aleksandru Mauragiu, Ragauskais, Stase Fabijoniene ir kitais, plokštelės su Amerikos lietuvių literatūros vakarų bei muzikos įrašais.

Archyvo sklaida

Archyve darbas vyksta nuolat: į elektroninį katalogą

vedami spaudiniai, tvarkomi rankraščiai. Sukaupią medžiagą jau studijavo ne tik Šiaulių universiteto dėstytojai bei studentai, bet ir mokslininkai iš Lietuvos istorijos instituto, Vilniaus universiteto, Vytauto Didžiojo universiteto, Prahos Karolo universiteto, Amerikos universitetų. Jau yra parašytų kursinių, bakalauro darbų, kuriuose buvo naudota archyvo medžiaga. Daug leidinių bei rankraštnių dokumentų buvo eksponuota bibliotekoje rengtose parodose, kai kurie rankraščiai pristatyti Šiaulių, Amerikos, Australijos spaudoje, dokumentiniame filme „Palanga. Septynios bangos“ (režisierius A. Barysas) buvo naudotos archyvo nuotraukos.

Jau yra parašytų kursinių, bakalauro darbų, kuriuose buvo naudota archyvo medžiaga.

Pasitikdama iškilaus lietuvių veikėjo dr. Jono Šliūpo 150-ąsias gimimo metines Šiaulių universiteto biblioteka išleido kalendorių „Dr. Jono Šliūpo archyvą bevartant“, už kurį kalendoriaus sudarytojoms buvo įteikta Lauryno Ivinskio premija už geriausią 2011 metų kalendorių. Tais pačiais metais Lietuvos paštas išleido jubiliejinį dr. Jono Šliūpo voką. Leidinio „Acta Humanitarica Universitatis Saulensis“ 12 tome pateikti 2011 m. pavasarį vykusios konferencijos, skirtos dr. Jono Šliūpo 150-osioms gimimo metinėms paminėti, dalyvių pranešimai.

2012 metais universiteto biblioteka laimėjo projektą „Šiaulių universiteto bibliotekos duomenų saugyklos infrastruktūros ir skaitmeninimo įrangos modernizavimas užtikrinant ilgalaikį duomenų prieinamumą ir atvirą virtualią prieigą humanitarinių mokslų srities mokslininkams“, kurio metu buvo nupirkta dokumentų kompiuterinė ir programinė skaitmeninimo įranga,

„DIRVAI“ AUKOJO:

G.Plukas, Santa Monica, CA.. 122
A.a. Juozo Raibio atminimui
B.Dzenkaitis, Glendale, CA ... 100
Anonimas, Rex, PA..... 100
A.Sutkus, Beverly Shores, IN .. 80
I.Vileniškis, Waytland, MA 75
B.Flynn, Madeira, OH 64
A.a. Juozo Raibio atminimui
E.Arienė, Thousand Oaks, CA. 50
R.Bitėnas, Bronxville, NY..... 45
R.Gricius, Agoura Hills, CA..... 45
K.Ripskis, Phoenix, AZ 45
A.Karasa, Fallston, MD..... 36
M.Pautienis,
W.Barnstable, MA..... 30
A.Muliolis, Euclid, OH..... 26
Z.Dučmanas, Wickliffe, OH..... 25
S.Lee, Seminole, FL 25
A.Žemaitaitis,
Santa Monica, CA..... 25
K.Civinskas, Brecksville, OH .. 20
R.Saikus, Cleveland, OH..... 20
D.Saladžius, Alphabetta, GA.... 20
G.Vitkus, Rch. Palos Vrd., CA. 20
A.Jurkūnas, St.Petersburg, FL.. 15
A.Stempužis, Wickliffe, OH..... 15
A.Barzdukas, Falls Church, VA. 6

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

kuri labai reikalinga archyvo dokumentų apdorojimui ir atkūrimui.

Vandos ir Vytauto stipendija

Praėjusiais mokslo metais archyvo steigėjas Vytautas Šliūpas su žmona Vanda įsteigė vardinę stipendiją studentams už darbus, susijusius su archyve sukauptos medžiagos tyrimais ar dr. J. Šliūpo iškeltais esminiais kultūros, istorijos, visuomenės plėtros, tikėjimo išpažinimo klausimais. Pirmoji stipendija birželio mėnesį buvo įteikta keturiems Šiaulių universiteto Humanitarinio ir Socialinių mokslų fakultetų studentams.

Apdovanojimas sutapo su archyvo atidarymo bibliotekoje penkmečio paminėjimu. Ta proga ceremonijos metu Vytautas Šliūpas pateikė staigmeną: dovanuoja archyvui du (sutuoktvių bei vestuvių) Liudvikos Malinauskaitės-Šliūpienės (pirmosios J. Šliūpo žmonos) žiedus, kuriuos 1884 m. jai dovanavo Jonas Šliūpas.

Aušrininko dr. Jono Šliūpo archyvas atviras visiems besidomintiems Lietuvos praeitimi, jame laukiami studentai bei mokslininkai, norintys studijuoti archyve sukauptus dr. J. Šliūpo ir kitų išeivių dokumentus.

Alina Šalavėjienė

UNITED STATES POSTAL SERVICE® (All Periodicals Publications Except Requester Publications)			
1. Publication Title DIRVA 4. Issue Frequency bi-weekly		2. Publication Number 1 5 7 -5 8 0 5. Number of Issues Published Annually 26	3. Filing Date September 27, 2014 6. Annual Subscription Price \$ 55.00
7. Complete Mailing Address of Known Office of Publication (Not printer) (Street, city, county, state, and ZIP+4®) 19807 Cherokee Ave., Cleveland, OH 44119-0010			Contact Person A.V. Matulionis Telephone (include area code) 1-216-531-8150
8. Complete Mailing Address of Headquarters or General Business Office of Publisher (Not printer) P.O. Box 19010 Cleveland, OH 44119-0010			
9. Full Names and Complete Mailing Addresses of Publisher, Editor, and Managing Editor (Do not leave blank) Publisher (Name and complete mailing address) American Lithuanian Press & Radio Assn. "Viltis" P.O. Box 19010 Cleveland, OH 44119-0010 Editor (Name and complete mailing address) Gediminas Markevicius 2713 West 71st., Chicago, IL 60629-2005 Managing Editor (Name and complete mailing address) n/a			
10. Owner (Do not leave blank. If the publication is owned by a corporation, give the name and address of the corporation immediately followed by the names and addresses of all stockholders owning or holding 1 percent or more of the total amount of stock. If not owned by a corporation, give the names and addresses of the individual owners. If owned by a partnership or other unincorporated firm, give its name and address as well as those of each individual owner. If the publication is published by a nonprofit organization, give its name and address.) Full Name American Lithuanian Press & Radio Complete Mailing Address P.O. Box 19010 Cleveland, OH 44119-0010 Assn. "Viltis"			
11. Known Bondholders, Mortgagees, and Other Security Holders Owning or Holding 1 Percent or More of Total Amount of Bonds, Mortgages, or Other Securities. If none, check box ☒ None Full Name Complete Mailing Address			
12. Tax Status (For completion by nonprofit organizations authorized to mail at nonprofit rates) (Check one) The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for federal income tax purposes: ☒ Has Not Changed During Preceding 12 Months ☐ Has Changed During Preceding 12 Months (Publisher must submit explanation of change with this statement) PS Form 3526, July 2014 (Page 1 of 4 (see instructions page 4)) PSN: 7530-01-000-9931 PRIVACY NOTICE: See our privacy policy on www.usps.com.			

13. Publication Title DIRVA		14. Issue Date for Circulation Data Below September 23, 2014	
15. Extent and Nature of Circulation		Average No. Copies Each Issue During Preceding 12 Months	No. Copies of Single Issue Published Nearest to Filing Date
a. Total Number of Copies (Net press run)		800	800
b. Paid Circulation (By Mail and Outside the Mail)	(1) Mailed Outside-County Paid Subscriptions Stated on PS Form 3541 (include paid distribution above nominal rate, advertiser's proof copies, and exchange copies)	424	398
	(2) Mailed In-County Paid Subscriptions Stated on PS Form 3541 (include paid distribution above nominal rate, advertiser's proof copies, and exchange copies)	n/a	n/a
	(3) Paid Distribution Outside the Mails Including Sales Through Dealers and Carriers, Street Vendors, Counter Sales, and Other Paid Distribution Outside USPS®	20	20
	(4) Paid Distribution by Other Classes of Mail Through the USPS (e.g., First-Class Mail®)	83	81
c. Total Paid Distribution (Sum of 15b (1), (2), (3), and (4))		527	499
d. Free or Nominal Rate Distribution (By Mail and Outside the Mail)	(1) Free or Nominal Rate Outside-County Copies included on PS Form 3541	27	27
	(2) Free or Nominal Rate In-County Copies included on PS Form 3541	n/a	n/a
	(3) Free or Nominal Rate Copies Mailed at Other Classes Through the USPS (e.g., First-Class Mail)	23	23
	(4) Free or Nominal Rate Distribution Outside the Mail (Carriers or other means)	4	4
e. Total Free or Nominal Rate Distribution (Sum of 15d (1), (2), (3) and (4))		54	54
f. Total Distribution (Sum of 15c and 15e)		581	553
g. Copies not Distributed (See instructions to Publishers #4 (page #3))		219	247
h. Total (Sum of 15f and g)		800	800
i. Percent Paid (15c divided by 15f times 100)		89	90
* If you are claiming electronic copies, go to line 16 on page 3. If you are not claiming electronic copies, skip to line 17 on page 3.			
PS Form 3526, July 2014 (Page 2 of 4)			

UNITED STATES POSTAL SERVICE® (All Periodicals Publications Except Requester Publications)		
16. Electronic Copy Circulation	Average No. Copies Each Issue During Preceding 12 Months	No. Copies of Single Issue Published Nearest to Filing Date
a. Paid Electronic Copies	n/a	15
b. Total Paid Print Copies (Line 15c) + Paid Electronic Copies (Line 16a)		514
c. Total Print Distribution (Line 15f) + Paid Electronic Copies (Line 16a)		553
d. Percent Paid (Both Print & Electronic Copies) (16b divided by 16c x 100)		92
☒ I certify that 50% of all my distributed copies (electronic and print) are paid above a nominal price.		
17. Publication of Statement of Ownership ☒ If the publication is a general publication, publication of this statement is required. Will be printed ☐ Publication not required. Date Oct 22, 2014 Issue of this publication.		
18. Signature and Title of Editor, Publisher, Business Manager, or Owner President		Date September, 27, 2014
I certify that all information furnished on this form is true and complete. I understand that anyone who furnishes false or misleading information on this form or who omits material or information requested on the form may be subject to criminal sanctions (including fines and imprisonment) and/or civil sanctions (including civil penalties).		
PS Form 3526, July 2014 (Page 3 of 4) PRIVACY NOTICE: See our privacy policy on www.usps.com.		

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095

Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina,ma,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

**LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

1905 m. svečiuodamasis Kaukaze, Anapoje, savo mecenatų Wolmanų kvietimu, M. K. Čiurlionis susidomėjo fotografija. Kaukaze darytos menininko nuotraukos buvo saugomos Čiurlionio šeimos archyve ir nežinomos platesnei auditorijai. 2000-aisiais jos pirmą kartą viešai demonstruotos Nacionaliniame M. K. Čiurlionio muziejuje Kaune.

ciurlionis.eu

(Atkelta iš 9 psl.)

KO NESULAUKĖ...

mano tėvo fotoaparato „Leica M3“ ir pirmosios mano pamatytos fotografijų knygos „Henri Cartier-Bressono pasaulis“, - sako iš Graikijos atvykęs fotomenininkas Johnas Demos. Taip pat jį paveikė ir vasaros išvyka į Graikiją tuo metu, kai studijavo meno istoriją Čikagos universitete, ir eksponatai, kuriuos pamatė Meno institute, ir Ingmaro Bergmano filmai. Per septyniolika mokytojavimo metų Johnas Demos parengė meno istorijos, humanitarinių mokslų, filosofijos ir fotografijos studijų kursus koledžų studentams. Todėl jis klausia savęs, kas esąs – menininkas, fotografas ar mokytojas? Vis dėlto prisipažįsta, kad fotografija jam yra antraeilė meno sritis: ji neatveria sielos taip, kaip muzika,

kuri esanti svarbiausias menas. Tačiau net ir būdama tokia ji gali atverti nedidelį langą į žmogaus egzistenciją. „Savo dimensijomis fotografija gali suteikti mums galimybę pažvelgti į kitas mūsų pasaulio realybes, ir tai yra nuostabu“. Vieną seminaro vakarą į neoficialų susitikimą su seminaro dalyviais buvo pakviestas šio komentaro autorius. Buvo malonu mūsų literatūros klasiko 300-ųjų gimimo metinių proga pasirinkti temą „Nefotografuotas Kristijonas Donelaitis ir fotografija“. Karaliaučiaus universitetas XVIII amžiuje išlavino du iškilus Europos intelektualus – Immanuelį Kantą (1724-1804) ir Kristijoną Donelaitį (1714-1780). Pirmasis paliko ryškų pėdsaką moderniojoje filosofijoje, antrasis lietuvių kalba sukūrė pasaulinio ly-

gio poezijos šedevrą – poemą „Metai“. Šis kūrinys yra labai fotografiškas, nes skaitant poemą prieš akis tiesiog iškyla anų laikų vaizdai. Temai atskleisti pasitelkta Lietuvos fotomenininkų sąjungos narių Bernardo Aleknavičiaus (knyga-fotoalbumas „Donelaitis ir mes“), Valentino Juraičio (serija „Nadruva. Donelaičio takais“) ir kitų fotografų kūryba. Jei mūsų poezijos genijus minimas pasauliniu mastu. Būdami Nidoje, taip arti Tolminkiemio, neturėjome jo pamiršti ir mes. Beje, K.Donelaitis jau buvo netoli fotografijos, nes mokėjo šlifuoti optinius stiklus ir net gebėjo pasidaryti mikroskopą. Praėjus 59 metams nuo jo mirties Paryžiuje, Prancūzijos mokslų akademijoje 1839 metų rugpjūtį paskelbta apie fotografijos proceso išradimą.

Sigitas Krivickas

SPORTAS

MASKVOJE RIČARDAS BERANKIS GARBINGAI PRIEŠINOSI

Pajėgiausias Lietuvos tenisininkas 24-erių metų Ričardas Berankis, kuris pasauliniame vertinime užima 116-ą vietą, Rusijos sostinėje Maskvoje vykusio ATP „World Tour 250“ serijos turnyro „Kremliaus taurei“ laimėti ketvirtfinalyje susitiko su 26-erių metų penktu pagal skirstymą ispanu Roberto Bautista Agutu (ATP-16) ir pralaimėjo varžovui 5:7, 3:6. Kova truko kiek daugiau negu pusantros valandos (1:36:37).

Roberto Bautista Agutas iškopė į turnyro pusfinalį ir jame išmėgins savo jėgas su latviu Ernestu Gulbiu (ATP-13), kuris po dramatiškos kovos 7:6 (8:6), 4:6, 7:6 (7:3) palaužė 30-metį italą Andreasą Seppi (ATP-49).

Pajėgiausias Lietuvos tenisininkas 24-erių metų Ričardas Berankis Rusijos sostinėje Maskvoje vykstančio ATP „World Tour 250“ serijos turnyro Kremliaus taurei laimėti aštuntfinalyje susitiko su pirma varžybų ir devinta pasaulio rakete Milošu Raoničiumi iš Kanados bei įveikė jį 6:3, 4:6, 6:3.

delfi.lt

Ispanas varžybose Maskvoje kol kas dar nepralaimėjo nei seto. R. Berankis iki ketvirtfinalio įveikė penkis varžovus. Aštuntfinalyje spalio 16 d. R. Berankis įveikė pirmą varžybų ir devintą pasaulio raketę Milošą Raoničių iš Kanados 6:3, 4:6, 6:3. Tai - pirmas ATP vertinimu 10-tuko žaidėjas, kurį lietuviui pavyko nugalėti per savo karjerą. Primename, kad R. Berankis „Kremliaus taurės“ turnyro

atrankoje nugalėjo visus tris varžovus iš Rusijos, pelnė 12 ATP vertinimo taškų. Dar 45-is ATP vertinimo taškų ir 22,9 tūkst JAV dolerių premiją jis užsitikrino žengęs į ketvirtfinalį. Iš viso Maskvoje lietuvis iškovojo 57 ATP reitingo taškus ir uždirbo 22 880 dolerių. Bendrą turnyro Maskvoje prizų fondą sudaro 776,6 tūkst. JAV dolerių, o nugalėtojiui atiteks 250 ATP reitingo taškų ir beveik 141 tūkst. JAV dolerių.

delfi.lt

Now serving Lithuanians, including former Tampa Members!

1385 Andrews Ave.
Lakewood, OH 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvianclevelandcu.net

Hours: Mon-Wed and Fri 9:00AM-3:00PM
Sun 9:30-10:30AM (Fall-Spring)

View our Website and Facebook page for a list of our services:
www.latvianclevelandcu.net &
www.facebook.com/latvianclevelandcu

Housekeeper: 4-5 days/wk (m-f); 8am-2pm honest, responsible, mature woman to do cleaning and laundry for family of 5; non smoker; must have car; near chagrin/271; references. Call Laura: 216-332-7228-

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter

OPEN
Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200th St.
Cleveland, OH 44119